

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Stogle gamle kjøbenhavniske
Gadenavne
og andre
Stedbetegnelser.
~ o ~

af Partikuler Th. Wintker.

1915.

Gennem Landsarkivet i
Dronningensgade i København
er dette aftrykt af Th.
Wintker i Nr. 191. 1915.

Stabursgaard (Staburs) var oprindeligt en del af Vagnmandsgaard,
(se denne). Den mødtes den Gang midt mellem Landemærket
og nuv. Tel. Egetrindsgaard med den i det 17de årh. med-
voren vold og fortsattes i Voldgade med Nordvest.

St. Catharines Boder ligger fra de oprettede 1675 til 1886 i Dronning-
gade fra nuv. Sankt Hans' Grund. - 1762 haves "St. Cathari-
nes Hospital" som Tel. skema under Nr. 361.*)

Skademigade: Fredericiagade fra St. Kongens-til Kongens. Midt af 19de årh.

Seestadsengen ligger indenfor Pøblingerne, begrænset af denne,
Ladegaardsgrøften, Nørre Skovvej og den gamle "Lændervej", hvil-
ken tidt gik lidt udover Voldene end nuv. Parimagervej.
Stikn. af 17de årh.

Admiralgården ligger i 16de årh. mellem Vindmøllestræde, Skyens- og Admiralgade. - Ligger
i Nyboder.

Agnet Bøjers Plads: nuv. Krøyers, Wildes og Emil Landtke Landts Plads.
En anden af St. B.'s Plads (Kjøbmandsplads) indtog en
del af nuv. Holms Plads. - Midt af 18de årh.

Aggersborg var en Ejendom opført fra 1700 i Clausen Havn. - Brændt i Stikn.
af 19de årh. - Navn efter Aggers Vejledning H.C.A.

Altefeldts Bastion ligger indenfor Nørregade. - Denne del af Voldene
støjedes i Beg. af 1870'erne.

Altefeldts Gaard: nuv. Hotel Schydeberg. - 17de årh.

Altefeldts Mølle ligger i Bastionen af samme Navn. Brændt 15/12 1851.

*) Ligger i Stikn. af "Ejendoms- og Ejendoms" (Rigsarkivet.)

9.
Albert van Gochs Bode: Clærbodem. - Navn efter en bekendt Kjøbmand i Byg. af 16de Aarh., som ejede Grund Jaan Gaden Nordside. - Det gamle Navn efter Sel. Clara Kærke, hustru Guden Jørgen. (Se den hellige "Huisarnus Bode".)
Allegade: = Allegade. 17de Aarh.

Alhambra. - Børlæstestue i Frederiksberg Allé, midt i 19de Aarh.

Almindeligt Hospital, populært kaldet } her i Amaliegade omkr. om.
Almindeligheden } for Frederiks Hospital. -
Indviat 1769. - Vedlagt i Likh. af 19de Aarh.

(Den store) Amagerbro: Ruppelsbro. - Bygget 1618-20 fra Børsegade til Børsgade. Ombygget 1876. - I 1869 atter ombygget og hentet til at gaa fra Slotsholmsgade til Børsgade. Ombygget og flyttet til sit nuv. Sted 1908-09.

Amagergade: nuv. Ravnvejgade fra Vesterbrogade til El. Kongens, hvilken sidste da indgik direkte fra Vesterport. 17de Aarh.

Amagerport i Christianshavns Væd. opførtes 1618. - Ombygget 1724. - Vedrevet 1857.

Amalienborg ("Lophen Amalienborg") påbegyndtes 1669. - Brandt 1689. - Også Klavn dækkede omkr. det Serrain, der begrændes af nuv. Sel. Anna Plads, Bredgade og Brædtegade. - Paa

Banken anlagdes i 1730 en ny
Amalienborgs Lave, omfattende omkring samme lokal og adskill
for n. v. Goldbodvej med en Grund, indlagt til "Mønter-
plads" for Garnisonen. - Urtlykning og Bekyggelse af alle
dette begynder 1749. -

Amerikaniellen (Windstreg, Skole) ligger ved n. v. Amerikanej. - Nedrevne
omkr. 1880. - Den ligger umiddelbart v. d. tidligere Riddervad,
hvor bl. a. Thiemens og Braants Lig blev "stjålet" efter Uen-
rettelserne fra Fisker-tallet. -

Amsterdam: Sælgingsgaard i 17de Aarh.

Anders Clausens Stræde navnes 1620 og ligger i Nordenden af "Nissengangen"
(Se denne) S. d. Nidre anis det for muligt, at de var i-
dentiske. -

Anders Pedersens Gang indgik fra Røringaarden No. 11. Slutn. af 17de Aarh.

Anders Thors Petersens Gang indgik fra Røringaarden i 1645. - I 1668 kald
den formodentlig Lave Thomases Gang, men er muligvis
identisk med fornavnet Anders Pedersens Gang.

Anders Lorenzens Gang indgik fra Vingegaardstræde No. 19. - 17de Aarh.

Antikværdien - som hørte til Holmens Værsteds - læe indtil 1619
 hvor nuv. Holmens Kirke findes. -

Antikstræde (Antiquærstræde) gik fra Lombardstræde til midten
 af Vesterbrogade, hvilket gaa deene. - Forvandt v. Braund 1728.
 Ies indskriften skævt "Antiquærstræde". -

Archivbygningen mell. nuv. GLOBEKIRKEN og Højbro Højs i Breg 1710. -
 Nedrevn 1736. -

Arken: - Navn paa en Ejendom i St. Kongensgade for Matematik-
 No: 8 indbringeren ca 1770.

Arken: Navn paa nuv. No: 8 i Indierstræde. - Rent for Ejers
 uheldenodige Arkiver for at redde Huset under Bombes-
 dementet 1807. - (Ogsaa kaldet "Noahs Ark".)

Arresthuset i Trundegade = Sluthuset.

Assistenthuset opretholds i Nyhavn 1688. - Byghedes senere til Svane-
 gade og derefter til Høj. af St. Børge - og St. Kirkestræde. -
 Endelig 1757 til sin nuv. Plads. -

Assistentkirkegaard inde i Byen:

for Helligaands Kirken ved Munksgade og St. Munk. "Nismær"
 indgang: St. Munk No: 34. - Bevandret af St. Munk, Munksgade,
 Sølvsøgade og St. Børgegade. - 1711 - 1760.

- 1711-1760. for Nicolaj Kirke i Kongensgade overfor Helsingørgade, "Landgrens"
 1711-1760. ~ Trinitatis ~ mell. Skibervaa og Egtvedgade overfor Egtvedskirken
 1711-1760. ~ Sct. Petri ~ i Hølstgade. "Linden". - Nr. 34
 1711-1760. ~ Sct. Petri ~ i Larsvejstræde ved Kommunens skole.
 - Vortov og Vaisenhuset p. Halmkøvel og mod Vortov. Ca. 1666-1760.
 samt 2 paa Christianshavn. - De nedlagdes alle 1760, i alt kaldet 6 forde

Ågelhus = Abrahamus Bergs paa Sloskholmene jævnlig kaldt, men
 dog først i en senere Tid.

Baadmandsboderne: ("Kongens de nye Boder") det oprindelige Navn
 for Nyboder. - Opførte paa Aar. 1631.

Baadmandskirken = Sct. Anne Rotunde.

Baadmandskirkegaarden = Skibskirkegaarden.

Baadmandskmanden laa paa Gassebroen. - Det senere "E. Kalk-
 brenderi" anlagdes paa dens Grund 1732.

Baadmandens Lygthuis laa 1618 i Vork. af nør. Holmens Kirke. -
 I 1628 mell. E. Skov og Kongensgade. - Senere i "Seilhuset"
 ("Korsthuiset").

Bacharach: - Vindue paa G. af Nørregade og nør. Skindergade. -
 Beg. af 18de Aarh.

Badmøjen: - Hjørne fra Vesterbrogade til en Badanstalt noget indp.
 nør. Vester Sævn. - Midt. af 19de Aarh.

6. Bay Børsen: Nuv. Slotsholmsgade, som indtil Midt. af 19de Aarh.
var delt paa langs af Børsgraven" ("Børskanalen")
Bayrens Sæde: var en Tid Benævnt for Børsgraven (Se den.)

Bayrens Gang. Læg med Vingaardstræde. - Brandt 1776. - Den nuværende
Beliggenhed angives meget forskjelligt: Et i L. Roth's "Fæstnings-
for og til" oplyst Kort af 1757 viser den løbende parallelt med
"Lindens Gang" lidt øst for den og omtrent i dens halve
Længde. den drejer derpaa brat mod øst og ender blindt. -
Karl Brønne's Beskrivelse af den Brand angiver den at var
"forliggende" med Kæreen mell. Vingaardstræde, Skvaldergade,
Lykestræde og Holmenstræde, hvilket jo ikke er helt urens-
stemmende dermed. - Tilfølgelig kan - i det da som nu hat og
forpakkede bebyggelse Kvarter - Elden meget vel være forplantet
over Gaden, skæmmet mellemiggende Bygninger. - (Se iøvrigt
"Peder Roth's Gang".)

Bay Hovedvægen: Et Stræde, hvis Beliggenhed Navnet betyner. - 19^{de}
Aarh. - (Se "Hovedvægen".)

Bay Volden: Lille Brøndstræde, som i den ældre Befæstnings Tid - altsaa
til ind i 17de Aarh. - var Voldgade. - Med samme Navn
betynges en Tid Voldgade mell. Torvehuset og Gøthers-
gade i den nyere Befæstnings Tid.

Bakkegaden ("Banken") = Tudebakken.

Bakkehuset ligger paa min. "El. Bakkegaard" Grund ved Raskhus Alle.
2de og 3de etage.

Bakkegaard: Skulptur af min. Olfert Dirichsgaard ind til Rindsgaard, i Fort.
sættelse af Ullsgaard (se den). - Malt. af 19de etage. - Lint
"Kjødets" angiver, at den er 7:3 kaldes "Bogens Sats" (alt. Sang.)

Bakkegården: se "Jernbanestationen".

Banemøllen ligger paa Vestbro uds. ved min. Skydeban. - Malt. af 19de etage.

Banegårdsbro førte over Løngårdsaaen ved Raskhuset. - Malt. af 19de etage.

Barrierehuset ligger paa Nørrebro uds. ved min. Palladium. - Var
oprindelig Bølg for Opstyrmanden ved Palladiums Romme.
Nedrevet 1847.

Batterier førte - omfremt følgende det mellemste Skulptur af min. Skar-
husgaard og i Fortællelse af Kalkbrænderiene ved til
Liberusvej. - Malt. af 19de etage.

Bellegade = Vestbrogade. 17de etage.

Belvedere: - Ejendom paa gamle Pertheis' Grund paa Vestbro
ved den ydre Ende af min. Valdemarsgade. - 19de etage.

8. Benediktstoad - (formentlig Forvankning af "Benediktstoad") Eldeste Navn
paa Brolaggestoad, hvilket sidste Benavnelse er efter en Grund-
ejer, Der Jern Brolagge, og vistnok fremkommen i Slutn. af 15de Aarh.

(Del) Berchensinske Hotel: Nuv. Concertpalais. - Opfoer i Midt. af 18de Aarh.

Bergen i Norge: Larkjyngegaard 17de Aarh.

Birregaarden laa indtil Reformationen paa Nuv. Universitets Grund.

Bjornsbrogade: Eldeste Navn paa Bjornsbrogade. - (Se Lillige: "Hjodmangeboerne")

Bjornsgade: Nuv. Andriisgade fra Borge- til Skolegade. - Midt af
19de Aarh. - (Se Lillige: "Elephantgade".)

Bjornsdal: Larkjyngegaard p. Vestbro. - Midt. af 19de Aarh.

Bjornus Holm } = Agent Bjornus Bead
Bjornus Bead }

Blagaard: Ejendom, hvis Grund indt. Midt. af 19de Aarh. strakte sig
fra Peltingsveien mell. Ladegaardsaen og Nornsbrogade omt.
til Nuv. Griffenfeldtsgade. - (Se "Den Plessiske Klange" og
"Prinds Carls Klange". -)

9.
Blaagaardsbro fører over Løngårdsaaen ved Blaagaard. - Midt. af 19de Aarh.

Blaagaards Lauggaard: Nuv. Blaagaardsgaard. - Midt. af 19de Aarh.

Blaataarn: Porttaarnet paa Kjølenshavns Slot mod Løjbro. - Slotkets
Nedrivning begyndtes 1731. - Taarnet rummede bl. a. Kongens.

Blaataarn opførtes under Chr. V aarh. paa G. af nuv. Bryghusgaard
og Vester voldgaard. - Skændtes til Kresthus. - Nedrevet
Marts 1851. - Resten skal rumme paavens i Gaarden til
Vester voldgaard nuv. No. 131.

Blancogade gik i Midt. af 18de Aarh. i Portstrøket af Fredericiagade
fra Amaliegade mod Branden over det senere "Almindelig
Hospitals" Grund. - Dens Navn stod i "Besyndelsen
in blanco". - I Midt. af 19de Aarh. trængtes Navnet om
"Fredericiagade fra Amalie - til Brogade". -

Blasen: Ejendommen midt Vinkien paa G. af El. Torv og Nørregade
overfor Skindergade. - Oprængtes i Løften under Branden
1728, hvad der skal have forvoldt den Kirkes Staan-
delse, - som man just havde villet hindre. -

Blegdammen strakte sig - nuværende fra 1 til 23 - fra nuv.
Tel. Havnegade langs Løben til Gjetbro. - Eenumført

Rehyzelen af den preakkyndes omkring 1850. - Paa
1ste Blegdam anlages St. Laurzgard. -

Blegdamsfaldet laa mell. Blegdamvej, Nørn- og Gste Alle'. - 19de Aahr.

Blegdamsgrøften: Klovedastøb f. Spildvand fra Blegdammen,
Balløven og Gstebro til Grevind. - Midt af 19de Aahr. -
Den fjerde Blegdamvej. - Gærrens, da Cloakforholdene
med Ryesgade blev ordnet. -

Blegdam: Saad "uden Navn Port", mell. Sqn. Lidel og Sqn. Hans Hoff. "Ejend af Sqn. Poul Pedersen".
1771.

Bliedebro, der omtales 1343, menes at have ligget i Nørheden af
Klauekaarnet over Vandløbet fra Pellingsoen. -

Blindeinstituttet var oprindelig (1811) installeret i Kabenaa. - Et
Korsted efter Gylsheds del til Hj. af Nijthuisproben og St.
Kulliggejststræde. - Det nuv. er opført 1857.

Blokhuset } Populære Navn for "Sommerlyst" p. S. af de firkan-
Blokskibet. } tede Huse i Plankeværket ind til Vigen. - 19de Aahr. -

Boldhuset laa ved nuv. Slotskøllergade op mod Slotet. - Opf. i
Midt af 17de Aahr. - Nedrevet 1714.

Boldhuskalden. - Vinstue i Boldhuset.

Bombekörnen laa oprindelig i Kilderyd, - 1825 i Skvaldergade, -
1844 i Brogade, - siden 1891 i Aulgade n. V. Nr. 48.

Borgervangen = Bryggervangen.

Borgmesters og Raads Gang = Raadmændsmarken.

Botanisk (ell. medicinsk) Have anlagdes af Chr. IV omkr. hvor nu
zoologisk Museum ligger. - En lignende anlagdes 1777
nult. Charlottenborg og Mønter paa den tidligere "Dron-
ningens Have" Grund. - Sene nedlagdes 1874, da den nu
aabejdes.

Fra 1752 laa den en Tid ydret i Amalienborg ved Solsbodvej.
(Jmf. "Amalienborg Have".)

Brandvangen: Et lille Venge i Kalvebodstrand forbundet med
Land ved en Bro. - Laa lidt Syd for Tømrerpladser-
ne. - Sluttes af 18de Aarh.

Brenselholmen = Sammelholmen. 17de Aarh. og senere.

Brenselshøjen: Gartneryaard i nuv Ved Strand n. V. Nr. 28. - 18de Aarh.

Breslaus Mølle laa paa Christianshavn ved
opført 18de Aarh. - Navnet 1840.

17ⁿ (Det.) Broekdorffske Palais: Det gamle Kongens Palais p. Amalien-
borg (det uordnede). - En Tid - fra 1768 - benyttet til Land-
skabacademi. - En Tid fra 1788 var det L'academi. -

Broen = Steenbroen.

Broen til Voldboden = Voldbodvej. (jvfr. "Vejen til Voldboden".)

Brokens Bort - (egentlig: "Seerens Broens Fortskud") har givet til navnet
paa Voldbodvej. - Bygget i Chr. V's Tid. - Nedrevet 1854.

Brøderengen: Hjørnet af Rindmansmarken mell. nuv. Lyngby-
vej - og Pajemvej. - Der er del nuv. "Midsøgaard". -
Midt af 19de årh.

Brøderengen: Nuv. Oluf Rindsgade fra St. Kongens- til Kongens-
delvis nedrevet 1852.

Brøderengen: har tilhørt p. nuv. Lyngbyvej indfor St. Vibeens-
Midt af 19de årh.

(Det nye) Brøderengen opførtes v. Langelov 1771, hvormed Brøderengvej
opstod. -

Brøndstræderne. - (St. Tor og Lille Brøndstræde.)

13.

Rindolphi Hospital. (Kloster) opstillet 1725 i Pärtning. - Brandt
1728. - Genopført Tel. Pedersbær No. 12, 1743. -

Byens Ende kaldes en Tid Ryebræns Vandside, da Bekkingsø
løb op der.

Byens Rende var i 16de Aarh. Afslut fra et Vand mell. Jerns
Løb og Våregade over nuv. Universitets Grund,
parallelt med og mell. nuv. Kystalgade og St. Kamii-
kergade ned mod Njölomagergade og desuden Jerns-
dunkig videre over nuv. Et. Møntskovs til Skanderu,
der jo den Gang gik langt længere ind. - Et Stræk,
der fulgte Afslut mell. de 2 ovennævnte Gade, lavede
sig endnu fremme. - (Se Stræket, som løber af Våre-
gade og her kaldes Bispens Gade af Løland.)

Byens Stræde, som løber til Volden: Møntergade. - 16de Aarh.

"Bygningen ved Tel. Anne Bør" paa By. 1626 omfattede dels en
ny Toldbod, dels "Tel. Anne Skanderu", Forløberne for
Løland. -

Bülowsbro først i Aarh. af 19de Aarh. over Løndgaardssø, vil
sagtes i Aarh. af nuv. Bülowstræk. -

14. Bødkergangen laa i 17de Aarh. ved Vingaardsstræde mell. No 8
og 10. (Se tillige "Peder Rolvs Sang".)

Børnehospitalet aabned i Rindsgade 1850.

(De fattiges) Børnehüs opretteds i Walkunderpæsgade i Beg. af 17de Aarh. (Et andet
fundes for min. Spørkammerfund 1621-50). Flyttedes til Møntergade 1631. - 1651
beholdes det indre for Tøllingens til et Hus ved Tjørn
af Porthuus. - Nedrevt tilligemed dets 1658. - Paa Chri-
stianshavn 1662. - Ophøvet som egentligt "Børnehüs" 1790.

Børnehüsets Kirkegaard laa i 18de Aarh. yderst paa vestre Side af
Tel. Anngade.

Børnehüstorvet: Christianshavns Torv. - Navnet brugt endnu i 20de Aarh.

Børnegraven dets nu Slotsholmsgade paa laugs. Midt af 19de Aarh.

Carlsgraven: Indreiegade fra Th. Kongens til Brødgade. - Midt af
19de Aarh. - Omtrent samtidig bruges Navnet "Academiga-
de". -

Canalen bag Gjathüs: Holmens Canal. (Se denne.)

"Canalen ved Th. hies Excellences Gyldenløves Palads": Nyhavn, hvis

15
Anlæg af Aalbygaard 1671.

Cancellibygningen laa i 17de Aarh. foran Slotet ind mod Canal.
Nuv. "Rode Bygning" opførtes 1715-21.

Capitlens Skole: (Se "Danskolen".)

Capo de boue Esperance: - Vinkjæder G. Lij. af Kjøbmagergade
og Lovstræde. - 18de Aarh.

Cappadocia: - Gartjvnggaard ved Trinitatis Kirke. - 17de Aarh.

Carls Bastion i Christianshavns Væd ligger ved det indre Be-
driksholm.

Cancellers Collegiet: (Se "Hvidklostret".)

Carlskilds (ell. "Holmens Kirke") Skole: - Minnerkole i Gybenegade
18de Aarh.

(Det) Catholiske Capel laa oprindelig paa Kjøbmagergade N° 50.
Rykket til Bredgade 1766.

Charlotte Amalies Bastion i Christianshavns Væd ligger nærhved
mell. Bedriksholm og Refshaleøen. -

10. Christen Bernstorffs Gade har vundet navn til Gaden af samme
Navn findes. - Omskrevet i Staten af 19de Aar.

Christian Bjelkes Gaard: Det gamle "Hotel du Nord". - 18de Aar. - Nu
"Kongens Hotel du Nord". -

Christian Kirke: Kirken i den Nye Gade No. 8. - Aar af 19de Aar.

Christians Gæstehus: Den gamle i Christianshavns Vold ved
Rejskælderen. -

"Christianshavns Raadhus" ligger p. sydøstlige Hjørne af Strandgade og Torngade. -
Navnet er uhistorisk og hidrører fra, at Ejendommen i 17de Aar var Kongens Høj.

Christians Bøstue: Kirkehospital i St. Kongensgade. - Oprettet 1767.
Lille Høstue for Soldater. Enke og - Børn. - 1775 fjernedes
Beboelse, og Bygningen blev Oprettelsesstue (se Bøstue) ind.
Aar 1880. -

Christoffer Walkendorffs Bøstue menes at have været det oprindelige
Navn fra Walkendorffs Collegium. - Men findes ganske
vist ogsaa benyttet paa en Substitution af vidt for-
skellig Art, nemlig fra det af samme Chr. W. vundet
Landsted - 1583 - ved den Collegiumsvej ved den gamle
opførte Høstue (14 Bøstue) - Collegiets Grundsteds indskrevet
1595. - Navnet er undertiden omskrevet med "Klosterets
Bøstue", - efter W's. Skilling. -

177

Christferinden af Tachum: - Sørkjønggaard med Nicolaj Kirkegaard. -
17de Aarh.

Clareboden: - (Se „Albert van Soeks Bode“.)

Clarus Klave begrundes i Milt. af 19de Aarh. omtr. af n. Clarus-
gade, Gæstebrogade, Strandboulevard og Rosenmangel.

Clarus Vænge laa mell. n. Carlsberg og Clarusgade. - Milt.
af 19de Aarh.

Collegium medicum: - Borchs Collegium. - Indviid 1691.

(Den) Collinsten Gaard: - N. Bredgade No. 4 og Th. Strandstræde No. 5. - 19de Aarh.

Communis Solgaard laa i 17de Aarh. i Springgade.

Communis Teglværk laa opr. med Volden og Teglgårdstræde. - Ryskers
tinde Ch. IV indenfor Pøbelingen. - Nedlagt tinde R. III.

Corps de garde: (Se „Slotsvæsten“.) Benævnelser har iøvrigt været brugt
i al almindelighed om Vagtbygninger: f. Ex. Nybodrs.

Cölln am Rhein: Værtshus i Klosterstræde. - Beg. af 18de Aarh.

18. Dannvirke :- Eastjynggaard N. Nørrevald, n°. 12. - 19de Aarh.

David Tholmeus Saad :- N^o. Nj^o Magasinsgade No 26. - 18de Aarh.
(Se tillige "Mønter".) i 1762 Nj^o Magasins Kvarter No 15. Aarh 13.

De fattiges Børnehøjs :- (Se under B.)

De fattiges Dyrehave :- Forlystelsessted paa Gadebro ved n^o. S. Kalk-
brøndervej og dav. Tøbbensvej. - 19de Aarh.

De fattiges Kirkegaard :- (Se "Kirkegaard".)

De fire Jomfruer :- Boudoirer for S. Torvs Springvand. - 18de Aarh.

Regnegaaarden :- G^o. af S. Ravnstræde og Bialstræde overf. n^o. Metro-
politanskole. - Reformationstiden.

De grønne Lys :- Navn paa en Ejendom i S. Regnegade for Matricul-
no's Indbringelse Ca. 1770.

De grønne Præsto :- Navn paa en Ejendom paa Christianshavns Torv
for Matriculno's Indbringelse Ca. 1770.

De Glæsannes Stræde :- (Se under G.)

19
Delefiinstade: Nuv. Dybbøvsvej. - Anlagt i 17de Aarh.

Delehaven: en Pionerplads i det sydøstlige Hjørne af Børsesholm.
("Dele": en Slags Brædder). Her indbrød Branden 1795.

Den blåe Gaard: Ejendom fra Amagerhavn, hvori Elefantapo-
steket en kort Tid var indrettet efter Branden 1728.

Den blåe Port: Navn fra en Ejendom i Pilestræde for Matriculens's
Klubbygning fra 1770.

Den danske Krone: Gartnerværk fra H. af Strandens og Pørgensstræde.
Byg. af 18de Aarh.

Den engelske Børs: Ejendom fra Gassevej. - 18de Aarh.

Den fargyldte Bjørn: Gartnerværk i Eastjørnsstræde. - 17de Aarh.

Den fargyldte Bælk: Nuv. Sammelstræde Nr. 32. - 1726.

Den fargyldte Bælk: Gartnerværk i Springvej. - 17de Aarh.

Den fargyldte Porten: Det gamle "Hotel Royal" ved G. Strand. - 18de Aarh.
("De Porten")

Den fargyldte Hjørn: Gartnerværk fra H. af Lille Berge- og Lille

Den gyldte Lax: Navn paa en Ejendom i Laxgade for Matriculens
Anbringelse Ca 1770.

Den gyldte Oxe: Navn paa en Ejendom p. Vaadskunsten for Matriculens
Anbringelse Ca 1770.

Den gyldte Ravn: Navn paa en Ejendom v. Kirkeport for Matriculens
Anbringelse Ca 1770.

Den gyldte Sol: Læstjingsgaard ved Strand. - 17de Aarh.

Den gyldte Svane: Læstjingsgaard paa Kjøbmagergade. - 17de Aarh.

Den gyldte Pønde: Navn paa en Ejendom i Nyhavn for Matriculens
Anbringelse Ca 1770.

Den gamle Prind: Læstjingsgaard i St. Børgstræde. - (Dr. O. Nielsen an-
gives Lille Børgstræde. Den Ravn jo han kaff Børgade til
begge.) 17de Aarh.

Den gule Hest: Ejendom "Wentzen Port" Matr. No 17. (nuv.) nuv. 1771.

Den gyldte Ouen: Navn paa en Ejendom paa Sammeltove for Matriculens
Anbringelse Ca 1770. -

22.
Den norske Løve: Løvehøjgaard ved Vesterport. - 17de Aarh. - 1767 angives
den som Vester Kv. 252, "Løve", indtil Huset Vold og Høstgaard. - 1809 No 206.

Den nye Bro ved Blaabaan: Langelbro, anlagt 1686. - I Beg. af
20de Aarh. ombygget og flyttet til sin nuv. Plads. -

Den nye Caserne: Solvgaardens Caserne, - Jorden 1768.

Den nye Kirkegaard: (Se "Kirkegaard".)

Den nye Kgl. Lædegaard: Den nu nedlagte "Lædegaard" ved Godrofsvej. -
Oppf. i 17de Aarh. som et Led i Befæstningen: Kirk som Saa-
dant ingen Betydning. - I samme Aarh. Bolig for nogle Berik-
lingsmand samt Brændeplads. - Nedlagt som Lædegaard 1651. -
Rent- og Lædegaard. - Brandt i Krig 1658-59. - Krigsgegnis. -
Atter Lædegaard til 1816. - 1822 Arbejdsanstalt. - 1833 Træng-
Arbejdsanstalt. - Nedlagt i Beg. af 20de Aarh.

Den nye Pestkirkegaard: (Se "Kirkegaard".)

Den nye Vesterport: (Se "Vesterport".)

Den gamle Bæk ved Sol. Jørgen: Lædegaardsaam. - 16de Aarh.

Den filosofiske Gang: (Se "Philosophgangen".)

Den Renske Længe: Blaaagade (re dem), som fra 1732 i 50
30 Aar ejedes af Familien v. Plessen.

Den røde Gade: Rømgade. - 17de Aarh.

Den røde Bro: (Se "Nybro.")

Den røde Porten: Ejendomme i Rømgade. - 1723.

Den røde Gaard: Nuv. Kjøbmagergade No 40. - 18de Aarh.
Den røde Kanon (en Røvedskanon fund ved Lavet) stid; Byg. af 19de Aarh. fra La-
skovs volden ud med Langelinie. - Fundet nu fra Røjstern.

Den sorte Udgang: Vesterbros No 25. Th. R.R. 1784.
Den sorte Bjørn: Navn fra en Ejendomme - vistnok Parkvejsgaard -
i Th. Rømgade. - 18de Aarh.

Den sorte Glem: (Se "Sorte Glem.")

Den sorte Morian: Parkvejsgaard ved Strandens. - 17de Aarh.
Den sorte Ravn: Ejendomme Kladslo Kv. Skat. No 99. (1762.) ^{nuv. Skat. No 131.} Nuv. Rømgade 2

Den sorte Rytte: Parkvejsgaard ved Ny Børs. - 17de Aarh.

Den store Skovsbro: (Se "Skovsbro.")

Den store Navigationskole: (Se "Locadthæcademi.")

Den store Løb: Går fra den indre Ende af Løbsgade gennem

Nyboer til Fidejætt - mell. Pænklers og Rosenkrands' Banivær. - Nr. III's Tid. - Den spores endnu i det yderste skraa Skjænt af Adelgaard og miltigvis i "Helsingøisgaard". (Se tillige "Elephantgaard".)

Den gamle Kirke: Seb. Anna rotunda. - (Se herunder.)

"De nye Slægtkæder" opførtes ved Skander op til Kejserhuset 1674-78.

De nye Tårne: Nyboer. - (Se herunder.)

De gamle Huse. (Det lille Kjøbenhavn): En Samling Taaehuse med Boldboden opf. efter Branden 1795, - nedbrudt omkr. 1870. (Klækup 1. XVI.)

Det Berchinskiske Hotel: (Se "Berchinskiske Hl.")

Det Brokedorffske Palais: (Se "Brokedorffske P.")

Det catholske Capel: (Se "Catholske C.")

Det danske Compagnishus: Nuv. Compagnistræde No. 16. - 16de Aarh.

Det engelske Hotel: - Gæstgæstgaard paa G. af Rosenkrandsgade og Vingaastræde. - 18de Aarh.

Det kongelige Stue: - Lashjvinggaard (med Børsen?) 17de Aarh.

Febr. 189.
l. Regning. 2.

"Det kongelige Bæker": Ejendommen Gyldenager Kvart. Kats. Nr. 200. (1762.)

Det kongelige Kors: - Lashjvinggaard med Nicolaj Kirke. - 17de Aarh.
Miljøen identisk med "Det røde Kors", der nævnes saam-
mehed beliggende. -

Det frie Jordenodehus opstod i Lashjvinggaard 1750. - Bestod for Tid-
alskiftet. - 1761 overført til Indv. Hospital. -

Det gamle Gjæsthus, - hvor "De danske Sketters" spillede en Kort Tid
1747-48, - saa med Tid af Gjæsthuset.

Det hvide Laan: - Navn gaaen en Ejendom gaaen Verbro for Mattieilens
skrivning Ca 1770. - Tjeneren f. 1809 angives saa ligesaa
"med Verbroed." (Indg. Pag. 47)

Det Kgl. Bibliothek laa oprindelig (Lidn. af 17de Aarh.) uell. Tjener
af Proviantgaarden, men i Modstrøning til sin nærmest
Støtte. - Tidst. Bygning gaaet igennem 1898. -

Det Kgl. Klædekammer laa i Byg. af 17de Aarh., hvor sin Thorvald-
sens Mønstre findes. -

Det Kgl. Palais i Kallebodene: Prindsens Palais. - Byg. af 18de Aarh.

Det Kgl. vidtløftige Akademi laa gaaen Nystov, hvor sin Rand- og Dou-

26.
Minst findes - En Art Løjsskole, nævnt i Udvalgte af
vorne Enehandsmand. - Opstillet 1691, - Nedlagt omkr. 1709.

Det lille Kjøbenhavn: (Se „de smaa Stæde“.)

Det lille Stræde, som løber fra Carstens Port: Rindstræde. - 16de Aarh.

Det lille Stræde, som løber til Løjssporten: Sluppen. - 16de Aarh.

Det lille Stræde, som man gik ned til Kjøbmandskriverens Gaard: Kvæb-
stræde fra Brolagge - til Compagnistræde. - Stæde af 15de Aarh.

Det lykkelige Herberge: Sædvanlig Gaard i nuv. Amagerstræde No. 14. - 17de Aarh.

Det nye Bryghuus: (Se „Bryghuus“.)

Det nye Børnehuus kaldes gjennem Tidene det i Børn værende i
Moderskolen til de nedlagte. (Se „Børnehuus“.)

Det nye Kastel: Oprindeligt Navn paa Citadellet. - Opført omkr. 1663.

Det nye Biskopshuus: (Se „Kastellet“.)

Det nye Kongebor: Kongens Nybor. - Brolagte 1670.

27.

Det nye Kramhus: Marktkramen fra Orlogsværket. - Opf. 1749.

Det nye Epistolistræde: Det Ejendomsstræde. - I 16de Aarh. fortrækkes
det laugs nys. Kjølløvs Gæstestue.

Det nye Stræde, som løber Norden for Kammergården: Skidestræde.
1524. - (Se billige "Stræde bag Cantors Port - -")

Det oldenborgske Vaalen: Ejendommen: St. Kirkestræde. - 18de Aarh.

De tre Jørgyede Falke: - Navn fra en Ejendommen i St. Pørgestræde for
Matriculens's Anbringelse ca 1770.

De tre Røvere: Vindue fra Kjøbmagergade lige for Løvstræde. - 1722

De tre Tobaksrulle: Gæstgæstgård fra Nørregade. - 18de Aarh.

Det Remontlouens Hotel: (Erozeantkens Gaard.) ligger mellem
Kjøbmagergade og Pilestræde fra nys. Kongsindens-
gades Grund. - Nedrevet omkring 1780.

Det røde Kors: (Se "Det Jørgyede Kors.")

Det røde Klav: En Andstøring af Klavene ved Sælboden. - For-
svundet omkr. Midt af 18de Aarh.

Det store Torv: Kongens Nytorv indtil 1670, da det blev brolagt.

Det straalrindende Klerberg: Gæstgæstgaard i Springgade. - 17.de Aarh.

"Det Skude - - -": (Se under "Skude").

"Det Trastade - - -": (Se under "Trastade").

Didrich Ryboens Gaug: (Se "Ryboens Gaug").

Didrik Radsbø's Gaug gik fra Svømmegade til St. Regnegade. - Navn
efter Didrik Johannsen Radsbø, Raadmænd 1631-42.

Nedrevet 1906.

Djævregade: = Algade.

Domskolens: (Capitlens Skole. - Var den Latinske) laa indtil 1807
i Dybbøls, hvor nu Soldatens Skifteskjænder. - Senere
Metropolitanskolen.

Dronningens Bastion: Den sydligste i Castell.

Dronningens Enghave: Lyshavn Bille. Dronningen, laa omkr.
hvor nu. Sivoli, Calljournergade og mellemliggende
Perrain findes. - Fortøjet med Christianen 1659.

Dronningens Sæde: (Svømmegade.) Dronningens Svømmegade. Beg. af 18.de Aarh.

29.

Dronningens Klave: Klaven med Charlottenborg for dens Omdan-
ning til botaniske Klave i 1777. -

Dronningens Skole laa paa Rosenkrantz' Bastion i Gadevold-
Nedrevet Helligmand et Skole af Volden 1895-96. -

Drænen: Læringsgaard i Røgersgade. - 17de Aarh.

Druckhøjskolen laa - tilhøjre - , hvor Philosophisagen endte
med den tidligere Læringsv. - Nedrevet i Midt. af
19de Aarh.

Drebrødrekløster: (Se: "Bræbrødrekløster".)

Dybet: Navn paa en Ejendom i Rindøvej. - 1573.

Dyregade: Nørgade. - 17de Aarh.

Dyrehave: (Se: "Søndre Dyrehave".)

Dyrkjøb: Gården paa Hj. af Niv. Gade af samme Navn
og Nørgade. - 17de Aarh.

Dyrenes Gaard laa paa Hj. af Niv. Smagerens og Helliggeist-
stræde. (K. Røstbøllens formene den at have
været Niv. Smagerens No. 18.)

Eitronens Collegium: Ehlers' Collegium. - Indviid 1705.

Elephantapotheket oprettedes i Njöömagasgade lige for Tichengade
1670. -

Elephanten: Sæstjensgaard lige for Holmens Kirke. - 17de Aarh.

Elephantens Bastion i Christianshavns Vold ligger umiddelk.
 Syd for Broen ved Amagerport.

Elephantgade: Nuv. Suenovsgade fra Børger- til Adelgade, hvis
yderste Stykke strakte sig i skraa Retning gjennem
Nyboder til Graenden mell. Hjortensfjeds- og Eledys-
gade. - Midt af 19de Aarh. - Den dannede under Navnet

Elephantstræde Vistnok Nyboder Tidlige nordlige Graende. -
Eledysstræde: Aldele Navn f. Nygade i Nyboder. (Se denm.)

Eendebod: Et Hus med Klavnen - formentlig i Næheden af nuv.
Compagnistræde, - hvor de i Byens aldele Tid
holdes Thing i Lovstræde. -

Eudelovstræde: Et de rae fra Brolaggestræde mell. Knabro- og Bad-
stræde med Vimmeldkæft. - Forlagdes med Bran-
den 1728, men blev vistnok, i alt Fald delvis, gen-
opført. - En Tid skal den have haft Udgang til Kna-
brostræde. - (Se tillige dthk.)

31.

Ejendomsnavn: Ejendomme paa Vestbro lidt udfør nuv. Klovedbanegaard og ud mod Strand. - Riksd. fra R. VI's Tid. "Det kongelige Skydeskib." -

Engelen: Lærteinsgaard i Pilestræde. - 17de Aarh.

Euthjörnings (Euhorus) Bastion i Christianshavns Vold ligger nuv. udfør (i Fortængen af) Omgade nr. 4.

Euthjörningsgade: Nuv. Tel. Panteon for Borger- til Adelsgade. (Aulge: Elefantgade.) Bldt. af 19de Aarh.

Euhorus Mølle paa Christianshavn bygges 1840. - (jovf. Euthjörnings Bastion.) nu udfør Laugestræde; brændte 8/1. 1852.

Erichsen Palais: Nuv. Handelsbankens Bygning, der med Branden 1795 ejedes og genopførtes af Hofagent Erik Erichsen (med Hansdorff som Architect.)

Eskadrome: Et Palæ i Strømmen Syd for Laugebro. - 19de Aarh. - Badeplads.

Eutin: Ejendomme paa Vestbro, hvor der en Tid fra 1792 holdtes Duglerkyrning. -

32. Paleovingaarden: - Nuv. Paleovialle No 120. - Opført i 17de Aarh.

Parvingaarden: Gæstingegaard paa Vestergade, nuv. No 22. - 19de Aarh.

Fiskebroen: (Se „den lange Fiskebro“.)

Fiskekøret: - Prætorisked ved Lj. af nuv. Claresgade og Strand-
boulevard. - 19de Aarh. - (Se „Kongens Fiskekøret“.)

Fiskekøret: (Se „Nystrøgetov“.)

Fiskekøret: Benævnelser for Sammelstrand i Midt. af 19de Aarh.

Gjellebroen: Nuv. Dr. Louises Bro. - 1562.

Pladsen: - Del - tidligere Rindsted - Terræn mellem Amager-
brogade og Strand, der nu indtages af Plympepladsen
m. m. - Samme Navn havde Fiskekøret i 19de Aarh.
en del af Terrænet med Kalvebodstrand indfør
nuv. Godshansgaard. -

Plensborgs Gaarden: Gæstingegaard i nuv. Borstinsgade No 7. -
17de Aarh.

Pløjsten: Gæstingegaard i Springgade. - 17de Aarh.

33.

Borgynde Væge: Lærtevejgaard i nør. Nørngade No 5. - 18de Aarh.

Borkhønen: (den Jørgynde Borkhø.) - Lærtevejgaard med Branden i 18de Aarh. - Blev i Borkhøden med en ved Tiden liggende Ejendom, "Kønmesscompagniet", - til det senere "Hotel Royal". -

Brankfærte am Mann: - Lærtevejgaard i Løjbroksgade. - 17de Aarh.

Bruders Bastion i Christiankavens Vold ligger ved det yderste Brudersholm. -

Bruders Coloni kaldes nogle gaae Slotspladsen efter Branden 1795 midlertidigt opførte Bygning. -

Bruderslund: - den ene af de to Ejendomme, hvortil Clausen Flavn hørte, og som ejedes henholdsvis af de to Bønder Clausen.

Bruderspladsen fortaamtes som Benævnelser for Amalienborg Plads.

Brudersstad kaldes i Byggeskeden den Bydel, som fra 1749 rejste sig i den tidlige "Amalienborg Lave". - (Se den.)

Brummetøgen laa i Midt. af 19de Aarh. i Kronprindsensgade, midt

mellem Kjøbmagergade og Pilestræde. -

Formanborg: Et Egenavn for en Kæftbygning i Nord. af Raaden. Markvæst.

Brue Kirkegaard: (Se „Kirkegaard“.)

Brue Logus Skiedskuen. - Nørrebro 227, nør. No. , Byg. af 19de Aarh.

Brue Wivels Værelhus: (Se „Roldbod Værelhus“.)

Bjergkængen - Skod: 1695. Tidv. Jæstuejen ved Tagerstræde. -

Dyrske Herberg: Lærkevejgaard fra Kjøbmagergade. - 17de Aarh.

Dyrske Gang) Stræde fra nør. Middelbryggergade No. 9 til Rikke-
Dyrske Gang) stredet No. 14-16. - Forlægtes ved Branden 1795. ^{x)}

Dyrske Gang) Et andet af samme Navn Dyrs - i Midt.
 af 18de Aarh. - at han gaar som Cul de sac fra Midt.
 af Lovninggade mod Nord. og et ledje fra Tude Klit -
 feldtsstræde No. 9. - Til dem alle Ruytles jævnlig -
 men om det Dyrske tidv. dyndelig Bestemthed for hør
 enkelte Vedkommende - Fornavnene: Siderich, Hendrich
 og Villiam, hvilket vel skyldes, at den gamle Familie
 - Villiam S. var Raaden 1660-64, - der ejede Grunde
 og Gaarde rundt om i Byen, efterhaanden har haf-
 tet sit Navn i al Almindelighed til dem. -

Henvisning til Dyrske Gang, No. 9, som Villiam og
 hans Efterkommere. Deres med Ruytles jævnlig
 med det fornyede (Kirkens) by Kirkegaard
 (Henvisning til Dyrske Gang, I. S.)

x) Den indbefattede Tude Kvartier af. Mat. No. 184-198 incl. if. Bollelægningsliste af 1801.
 Den navnes den som Hendrich S's S. - Ligeledes i de med „Egna-Grunden“ forandrede
 liste af 1762.

Dyrelsgade: Børgsgade. - 17de årh.

Fangelvæn førte i 16de årh. fra Kløjtroplads til Slotsholmen.

Fangelvænstræde. } førte fra Anagtorv langs nuv. Kløjtroplads'
(Svovl) Fangelvænstræde } Gasse til Strand. - Forvandt til ligesind
Tinscarreen, der opfyldt Pladsen, med Branden 1795.

Faaregade i Nyboder anlages samtidig med Svanevej 1790-95.
Svanevej nuv: Vildandegade.

Faareparken: Lille Sø fra Ballerup ved Blegdamsvej. - 19de årh.

"Faden, som løber frem for Klosters Kirkegaard" - Gæstlige del af
nuv. Skindergade. - 14de årh.

Famlehovedhaven: Havnen østlige Indløb - mell. nuv. Holmen
Bro og Bredtvinggade - i Byens ældste Tid. -

Famle Dyrehave: En del af Terrænet mell. Romsbø og Fortedammsø. 17de årh.

Famle Laboratorium: (Se "Laboratoriet".)

Famle Perlehus: (Se "Perlehuset".)

Famle Pøsthus ("Famle Indie") ligger ved Sammelstrand Svovl over
nuv. Bredtvinggade. - I Løbet af 16de årh. opførtes et

andet fra Slotskøkken. - Dette gav senere Plads for
 det kgl. Bibliotek, idet det 3de "Djernes - Lange Djernes"
 i 1604 var bleven færdigt fra den vestlige Side af "Djernes-
 bærmet." - Nuværende Bibliotek indrettedes dog først under K. III.
 (Sulge: "det kgl. Bibliotek" og "Djernesbærmet.")

Gammel Slotsgaard: Gærtinggaard i nuv. Tøkningsgade No 5. - 19de Aarh.

Gammel Nørreport kaldes i 18de Aarh. Klædehus mellem Rindesgade og
 Nørregade. -

Gammel Strand kaldes endnu i Beg. af 19de Aarh. hele Strækningen fra Kolonnen Kirke til Christianshavn

Gammelbovs Brov: - Springvandet fra Gammelbov. - Indrettet ca
 1610. - Brovden kaldes i Sverige. - Den Lange senere re-
 staureret. -

Gammel Vartov: (Se "Vartov".)

Gammel Vartovs Ried: Valfarsssted ved Claus Møller i 17de Aarh.

Gangbroen: (Se: "Den lange Biskubro".)

Gardesgaarden, nuv. Væbningsgade No 18, var oprindelig Carven. - Opført 1756.

Garnisonspladsen: - Ved Anna Plads. - Midt. af 19de Aarh. -

Garnisonsskolen: Minnerkole i Bredgade. - Byg. af 18de Aarh.

Garnergaarden: Eastgarnergaard i n^{ov}. Vestergade No 10. - 19de Aarh.

Gasthuus (Gjæsthuus): - Skoles aulstall i Brounsstræde. - 17de Aarh.

GeneralCommissariatsbygningen - med Indgangen til Brounsstræde -
opførtes 1704 med. Holmens Kirke og n^{ov}. Nationalbank.
Brændt 1795.

Gianelli's: Kendt Restaurations i n^{ov}. Kongens Nytorv No 23. -
19de Aarh.

Gindery's: Kendt Restaurations paa Sammeltove i Midt. af 19de Aarh.

Gjæsthuus: (Se „Gasthuus“.)

Gjæsthuus, - Kæmpe- og Klokkerstøberi indrettedes efter Reformatio-
nen i Sel. Petri Kirke indtil 1586. - Senere i Sel. Clara
Kloster. - 1611-73 i en Bygning ind. mod Filastredz
og Svartegade, - og atter senere i en Bygning h^{ov}s
over n^{ov}. Pordenskjoldgade ved det Rgl. Theater. -
Det Rindhuusværelse Gjæsthuus indrettes omkring 1870. -
Det var opført 1671. - En tid Local for den militære Skole. -

Gjæsthuusstræde var en Tid Navn for „Svartegade“. - (Se „Gjæsthuus“.)

Glacivangt laa fra Gulebro indfor Carlsk. - Midt af 19de Aarh.

Godthjot:- Kirke i Nørregade - formentlig hvor nu Telefontelefonens
Bygning ligger - - 17de Aarh.

Bovergade:- Det oprindelige Navn fraa min. Gaarvade, hvor der da
laa et Bryggeri. - ("Pos": en Slags fl.)

Gotthesmølle laa fra Gadsøberstus Bastion. - Nørrevold sløjfe -
der i 1870'erne.

Granbrøderklostret (Diebrøderklostret) stiftedes 1238. - - Det Grund-
ser betegnes vistnok nogenlunde ved min Nils
Henningsensgade mod Vest, Skindergade mod Nord,
Kirkegaardskirken mod Vest, og mod Syd en Linie fra
Kj. af Smagerbov og Vækhundorffsgade til Kj. af
Skindergade og Klosterstræde; dog strakte det Grund sig
noget længere mod Kjøbmagergade ved min. Løvsstræde. -
Klostret rummede af Munkene 1530. - (Se "Kjøbenhavn-Hospital")

Granbrøderstræde ^{oppe skrevet "Granbrøderstræde"} kaldes en Tid for 1530 Skiftet af min. Skindergade
fra Kjøbmagergade til Klosteret. - (Ludvig: "Læder, som
løber frem for Klosterets Kirkegaard" - samt "Ny Gran-
brøderstræde". -)

Grans Saand:- Det tidligere "Abtefeldts Saand" (se denne). - Beg. af 19de Aarh.
Sven Abtefeldts Palais, - (se "Abtefeldts Saand". -)

Greenus Bastion er den sydøstlige i Castell. -

Gripenfeldts Capel:- Det lille runde Taarn bag Kælligaandkirken.

Groscaults Holsteins Gaard: Nuv. Magazin. ^{høved. tidligere Kælliga and Kirke.} ^{Midt. af 18de Aarh.} ^{Nord. af 18de Aarh.}

Groscaults Gaard: (Se det Revulutionske Hotel.)

Grønland. - Terraint mellem Nyboder og Castell. - Samme omrids tidlige Rethsted. - Endnu op i 20de Aarh. vides Navnet "Grønlands Plads" at være benyttet af gamle Kjøbenhavnere om Terraint umiddelbart indenfor Nyboder. - Oprindeligt omfattede med Navnet vistnok det hele Terraint mellem Nyboder og Strandem. -

Grønlands Bastion laa yderst ved Gæstport, omt. hvor nu Landets Biskopsvej begynder. - Tilføjet 1896. -

Grønlandsgade gik i Midt. af 19de Aarh. fra den nordlige Ende af St. Kongensgade til nordlige Ende af Risenegade. -

Grønlands Mølle laa i Bastionen af samme Navn. - Firdagdes vistnok ved Knudthaarcks Explosion 1779. - Navnet atter 1840. -

Grønnegaard Klavn:- En Bøgh fra Skovene, ved Syd for Knipsjelsbro, hvor nu Holms Klavn findes. - Navnet 1556 som Ginkelhavn. -

Grønnegaard. - Se. Anna Gæst Nr. 63. - Seene Skat. No. 58. - Nuv. Se. Anna Plads 16. (?)

40. Lindhielm kaldes et kemisk Laboratorium, oprindeligt beliggende paa Bremerholm - ell. muligvis paa Børsen - men fra 1869 i Nyhavnsgade, hvor der var Farnisons Hospital opstillet. - Navnet hæfter sig paa Børsen endnu i 19de Aarh. -

Lydentime: - Charlottenime. - Efter Ejeren Ulrik Fred. Lydentime. - 17de - 18de Aarh. -

Lydentime Bastion ligger paa vestl. Havn. Rådhus findes. - Sløjfet omkring 1890. -

Lydentime Gaard: - Vestlige Ende af Kjøben. og Skovboegade. - Indtil Branden 1728. -

Lydentime Palad: Charlottenburg. - Paahøj. 1672. -

Havn Bastion ligger udfør Nyhavnsgade. - Sløjfet i Beg. af 1870'erne. - Den nu ligger "Havnens Mølle" (1810). -

Haagens Apotek. Højmag. Kjøben. Ark. 32. (1762.) num. 50. Nuv. Nyhavn 58. -

Hollandhus: - Nuv. Kongens Nyhavn. - Hollandhus bygget af den hollandske Bøer der forhandlede sig i Byens ældre Tid Bisk og andre Vær. - Og andre skal Navnet har opstaaet som Spot over Hertzs Makt og i flere Henseender ufor-
have Berøffenhed. - (Se "Det store Torv.") -

41.
Halmstræde: - Nuv. Nicolajgade fra Gæstegade til Lille Kongensgade.
19de Aarh.

Halmstræde daktet i 19de Aarh. en Gravning af nuv. Raadhusplads
omkr. fra Vester til den dav. Vesterport.

Halmstræde: - Ejendomme fra Høj af nuv. Møllegade. Beg. af 19de Aarh.

Hamburgerboden: (Se "Poul Bechtes Bode".)

Hambros Plads blev i 19de Aarh. omkr. hvor nu Andreas Bjørns-
og Bismarcksgade findes.

Hammes Gange: - Beskrivelse i "Løse Christians Krog" - (Se ovenn.)

Hammes Bastion: (Se "Hammes B".)

Hammes Bastion var et Led i Befæstningen i 16de Aarh. - Restene
af det indgravdes i Hammes Bastion med dennes
Sløjfning, men blev samtidig fjernet. - Relig-
gjenstande maatte i Sagens Besvarelse; - Nogle
Bovildkøds yder Porten ikke længst fra Gæstegade
i Parken. -

Hans Clausen Taarn var et Led i Befæstningen i 16de Aarh. -

Laa paa Gj. af unv. Løthvegade og Landemærket. -
Formens opførelt under Kong Klaus. -

Klaus Klavemans Boder: - Syd. fra Vingaardsstræde i 17de Aarh. -
(Se "Peder Rohdes Sang.")

Klavfriem: - Løstjærgaard paa Gæstegade. - 17de Aarh.

Klavfriem: - Løstjærgaard i unv. Portenstræde N° 4. - 17de Aarh.

Klavfriegrunden: - (Se "Vartegn.")

Klavemærket kaldes i Midt. af 19de Aarh. det der Sang ubebyggede Perram mell. Paleoviallien, Ladegårdsaaen og Vornbrugade indenfor Rinddeleu. -

Heidelberges Kirke: - Løstjærgaard i Skindergade. - 17de Aarh.

Helligaand-Hospitalet:) Løstjærgaard 1296. - Omordnes og blev
Helligaandshuset:) Søjeløstjærgaard 1475. - Tom Klav
nedlægges det aar 1530, men jikk aar. samtidig
killedt Byggingen fra det ligeledes nedlagte Soraabrot-
vokloster, op med hvois Grund det for en stor del laa, men
lig, hvor nu Helligaand Kirken findes; - Resten er endnu
bevarit i Byggingen mod Walkundoffsgade. - 1607 flyt-

43.

Indes det til Varlov. (Se oven.)

Helliggeistes Danske Skole: - den første Kjøbenhavnske skole.
Laa fra Helliggeistes Kirkegaard. - Stiftet 1702.

Helliggeistes Kirkes Assistentkirkegaard: (Se Assistentkirkegaard)

Helliggestesstræde: (Se "Store og Lille Hellig.")

Helliggesthus Kirken: - Helligaands kirken.

Helligkorsstræde gik - omkr. i Portrikkerne af Store Sct. Clemens-
stræde, men dog lidt sydligere - fra Katharinestr. til
Mikkelbryggergade. - Forvandt med Branden 1728.

Helmers Bastion kendte sig endnu ved femtes Taarn, som
udgravedes i den ved dens Sløjfning i 1870'erne. -

Helmers Skulle laa fra Bastionens af samme Navn.

Henschel's. (Gumpin A.) Kendt Restauration i nør. Gæstegade
No. 54. - Stedt. af 19de Aarh.

Henrick Møllers Kirkestræde: -

44. Hlevrik Pyreus Gang: - (Se "Pyreus Gang".)

Hippodromet opførtes 1846. - Omdannedes 1857 til Univ. Folketheater.

Histebornes hospital oprettedes i Børnestræde paa Christianshavn 1750. - Overførtes til Frederiks Hospital omkr. 1770.

Hjortekængen kaldes i Midt. af 19de Aarh. Strædet mellem af Klerkegade paa Børsen - til Skindgade; - formodentlig identisk m.

Hjortestræde. - Dog er det nærliggende det der paa Lindes Kart i Nyboder er angivet som Fortællere af Kongensgade paa Rindsgade til kaldes under Navn af "Jordgade" - Se "Hellige" "Hjortekængen".

Hjortekængen: - Navn paa en Ejendom i Lassestræde for Matti-
Cildus's Anbringelse paa 1770.

Hjortekængen paa Gatedro, Sebbens Holst 1620-30erne

Hofapoteket laa i 17de Aarh. paa Slotet. -

Hofmesters Boder: - (Se "Christoffer Valkendorffs Boder".)

Hoftheateret laa over Christiansborgs sydlige Skaldbygning. -
Indvieth 1767.

Holbak: - Sædvanlig paa Vestbro hull. Univ. Pehleuschlages-
og Raabindsgade. - Beg. af 18de Aarh.

Holchs Bastion, - senere kaldet Ulriks Bastion - laa indfor Ny

Vesterbrogade. - Skøjtel 1890.

Holger Saurke:- Gartjergaard i Badstuestrade. - 17de Aarh.

Holger Saurke:- Gartjergaard i Børggade. - 19de Aarh.

Holger Saurkes Briller:- De Taaarvies fra Blegdams Pallad med
Norske Skille. - 19de Aarh. - Forvandt med Skuldet af Pallad-
parken.

Holland:- Gartjergaard i n. v. Nørregade No 27. - 18de Aarh.

Holmen: = Sammelholmen

Holmens Canal, - hvorefter den n. v. Side fik det gamle Navn, - strakte
sig fra Havnen med den yderste Ende af Holmens Kirkes
Capel i en omtrent ret Linie til Bagveden af det
Kgl. Theater, hvor nu Colonnaden er, og drev sig derefter
over til n. v. Peter Skramsgade, hvor den endte blinde-
tilhævedes 1864.

Holmens Kirkes Skole:- Munkeskole i Sølvgade. - 18de Aarh.

Holmens Revier (Revieret) var et gammelt Navn fra Holmens
Canal. (Se denne) Det overførtes fra den Kongens
Nytorv horende Ende af n. v. Laxgade, hvilken en
Tid hed Revieretsgade, de menes at være en For-
varning af omhandlede Navn.

46. Holmens Skole laa i Storegade. - 17de Aarh. i 1810 Laagade 199.
Holmens Gaard: (Se under Groscautens Kl.)
Hoppens laug: - Nuv. Klindgaard. - Midt. af 19de Aarh.

Hospitalet i Brøndstræde: (Se "Poul Bechhøjs Bode".)

Hovedmønstret (Vagten) laa oprindelig midt paa Kongens Nytorv.
Opstaaet 1680 paa Lørdag, hvor Nytorvgade nu indvinder. -
Den dav. Bygning nedrevs 1875. -

Klindstræde: - Nuv. Emmergade fra L. Kongens - til Børgengade: 17de Aarh.
(Lørdag "Nygade".) Den anden Side hørte til L. 4de, den anden til Fred. V's
Nygade.

Kluser carven laa indt: Beg. af 20de Aarh. laugs yderste Del af L.
Kongensgades højre Side, begyndende fra Poldbrovej. -

(Se) Klusernes Stræde: - Møntergade, hvor Albert van Soets Enkes
Løbested opstodtes 1550 paa det nu nedrevne No. 31's
Lid til Brøndstræde, og hvor - lige overfor "Poul
Bechhøjs Bode" laa. (Se "Løbestedet".)

Kluserne, der hørte til Byens gamle Børg, indtog antagelig Perrains
som nu begrænses af Eulovsgade, Møntergade, Pilestræde,
og Grønnegade; - (samt til Antonigade). - Rebygget
begyndtes i 16de Aarh.

49.

Hjørnedjen, - Gøtters Lundje, - ligg i 16de Aarh. i Søgelvstræde. -

Hvide Brue: - Gæstgæver i Vingaardsstræde. - Beg. af 18de Aarh.

Hvide Glæse: - Gæstgævergaard med Væstervold. - 18de Aarh.

Hvide Kloster: ("Carmelitercollegiet") - en Afløkke af Klosteret i Helsingør,
- ligg i Tel. Rudestræde. - Ophævet 1529. - Nuv. Valkendorffs Collegium. -

Hvide Læn: - Gæstgævergaard i nuv. Studiergade No 32. - 18de Aarh.

Hvide Læn: - Gæstgævergaard i nuv. Studiergade No 19. - 18de Aarh.
(Smøge. Pag. 25.)

Hvalvingen: - Nuv. Admiralgade fra St. Kirke til Portenstræde. -
Midt. af 19de Aarh. - Den egentlige "Hvalving" er
nuv. bevaret i Skøjtepladsen fra Nicolaj Tårn. -

Hylkebro Gårde i 17de Aarh. over Løngårdsåsen i Nærheden af "Lyng":

Hylkebro navnes i 14de Aarh. som Skovsbro indfor nuv. Hylkestræde

Højbrostræde Gårde fra Skovsbro langs nuv. Højbroplads' Grænse
til Strand. - Forvandt Højbro og Højbroen, der
oplag Pladsen, med Branden 1795. -

Hvølen. - Højbroen med St. Strand. No 158. Nuv. No - 1809.

Indvogn Nørreport, som man gaaer til Rosen-
gaarden. - 15de Marts.
 " Danske Compagnis Rebskane strakte sig fra nør. Seb. Anna Plads hen mod Anna-
 lieberg omk. hvor nu Ny Faldbrødsvej findes. - Landet gik tal ind til den
 17de Marts.
Fastvejens Mølle laa i Midt. af 19de Marts. ved Hjørnet af fast-
 og Pagensvej.

Jan van Orkus Plads: - Nyrke Plads.

Jens Jensen Sang ses i 1661 som Navn for Lille Rosenstrades
 første Ende. -

Jensens Gade kaldes i Byens ældre Tids Tid, hvor Byens Jernvejs
 af Rønnen 1259 trængte ind i Byen. - Navnet
 hvarer i "Jensens Gaard". -

Jernbanestationen, som aabnedes 1847, laa ved Pinoli ikke langt
 (Kortb. 3. XV.) fra nør. Gloudbanegaard indtil 1864. - Deres
 hvor nu Palads-Theatret findes. -

Jernbanvej kaldes i 1870 Grænsingen af H. C. Fostersvej for
 Ladegaardsaen til Trammegaardsvej. -

Jochim Prompeters Sang indgik i 17de Marts. fra Tinggaardsstræde N° 21.
 (Ikke at forveksle med to andre Sydes af lignende Navn:
 "de Prompetergangen".)

Jordgade: - se Hjørnekvædet.

49.

Fürstemborg: Lytsted i Clausens Have. - Opført i Byg. af 19de Aarh. -

Fyrdale Kloster: Eerthjungsgaard i Lærshjónsstræde. - 17de Aarh.

Faysthuset var en Benavnelse for "Palæusgaarden"; den var ældste
Pæd. (Se herunder.)

Forsposten hittedes for Frederiksborg slotte fra Vestertorngade. - Anbragtes
senere for Stangangene til Lændermarken i Pilealléen
overfor Vestertorngade, hvor den endnu findes. -
(Kortb. 3. XX.)

Födemyen: - Skollegade. - Midt. af 19de Aarh.

Kaalhvindgaden ses navnet som andet Navn for "Lindeskatten". -

Kalkbrændeværket oprettedes 1729 ved Blaataarn (Langbro). - Ryste-
des 1731-32 til Gæstebro, hvor det i Næstveden tillige
oprettedes et nyt 1777. -

Kalkballeen: Populært Benavnelse for Theatret i Kammerstræde. - 19de Aarh.

Kallebro: - "den nye Bro ved Blaataarn". - (Se derunder.)

Kalleboværd: Clausens sydvestlige Ende med Knabrostræde i By-
ens ældste Pæd. -

Kalkhøvet: - En Gaard paa det gamle "Svindingals" Grund. - Var i
Stift. af 17de Aarh. Rindmølle. -

Kalvebod Bastion i Christianshavns Vold ligger umiddelbart ved
Langelvs. -

Kalvebodene kaldes oprindelig det i Stift. af 17de Aarh. paa de-
gyldte Andetsholmsquæter. - (1750 anførs herunder Vester
N°. 286. -

Kalvehaven: En Pæren ved n. v. Pivoli. - 17de Aarh.

Kamelgade: Nuv. Sems-gade fra Bongsgade til Møl-gade. -
Midt. af 17de Aarh. (Se tillige under "Elephant-gade.")

Kandstøberens Gang: Syd fra Biolstræde N°. 34-36. - 17de Aarh.

Kandstøbergaarden: (den gamle "Linden"). - Biolstræde N°. 34. - (Se under
"Missionskirkegaarden")

Kaninngaarden: - "Grund Andrius Gaard." - (Se den.)

Kaninløvsen: Nuv. Andrius-gade fra St. Kongens- til Bongsgade.
Midt. af 19de Aarh., identisk med

Kaninstræde.

Kanin Sver Poulsens Gang: - Syd fra Vingegaardsstræde. - Sver P. var
Borgmester 1615-22. -

Kattegade: - Fortællelse af Ravgade fra Borgergade ind til St. Kongensgade. - Ombygget 1853 og forvunden.

Kattenind kaldes tidligere det indbyggede - dels Svingede-Berram om nuv. Middelbryggergade og Lavendelstræde. - Et Stue af samme navn førte det. - For Branden 1728 sig dette at have ført fra Lavendelstræde til den Store Tel. Clemensstræde, med hvilket det løb sammen i en uendret med Tinkel. - "Ny Kattenind" se "Tindbakken".

Rejser - Kuff. Ejendommen St. Strand 159. - senere 1810. af Christian 26.

Rigkammeret: - (Se "Rokkammeret")

Rindendal: - Bæltet ved indgangen til Nørrebro. - 18de Aarh.

Kirkegaard: - Den Hospitals Kirkegaard laa 1770-1858 med Saniens Kigt og Alleen. - altsaa en del af den Saniens Kigt. Christians K. fra Christianseens nedlagtes 1853.

De Danske Kirkegaard. ("Den nye Pastirkirkegaard") anlagdes 1711 med. Castellet og Saniens Kirkegaard.

Den nye Kirkegaard (indfor Nørrebro) anlagdes i Væsthus af nuv. Linnegade 1546. - Udvidet 1637. - Den nye Kirke (Saniens Kirke) anlagdes 1696, nedlagtes 1853. Den nye Kirke (- -) bygget ind i det gamle efter 1807.

Saniens K. indvies 1706. - Nedlagt 1851. - Laa under Saniens Kirke. - Ikke at forveksle med den nuv. fra Julebro, som anlagdes 1711.

Helliggeistes K. anlages som Raadan 1607. - Oprindelig
Kirkgaard til Helligaandskirke. (Le dth.).

Holmens Kirkegaard (omkring Kirken) benyttedes 1619-1851.

Koppe Kirkegaard laa ved yderste Ende af Eoblers-
gades Fortænger. - Forvandt med Kommunehospitals Op-
førelse omkr. 1860. <sup>Virkelv. den samme, der er ment som "Bakke-
varens Kirkegd." - (1842)</sup>

Morain Kirkegaard anlages 1694.

Perstuntes Begravelsesplads laa i Beg. af 18de Aarh. bag
næv: Vesterbrogade No 93-95. (i de tidligere Perstirkirkegaard.)

Reformers Kirken K. nedlages i Beg. af 1850'erne. - Indlagt 1695.

"Poligtid" kaldes den Sel. Anagade op mod Volden lig-
gende Kirkegaard. - Indlagt 1853.

Sel. Anna Kirkegaard laa i 18de Aarh. mellem Kongens
Have og Nyboder. -

Sel. Hans Kirkegaard indfor Vesterport navnes 1676.

Sel. Nicolaj Kirkegaard kaldte Rette som Raadan for-
vandt 1848. .

Spits Kirkegaard: - Holmens Kirkegaard. - Indvitt 1666.
Den ældste af Byens n. Kirkegaarde.

Slav Kirkegaard laa paa Amagerbrogade ved
næv. Landtrost Theatre. - Indlagt 1860.

Trinitatis K. nedlagtes i 1850'erne.

Vor Frøelvs K. (omkr. Kirken) S. F.

Kirkegade kaldtes i 18de Aarh. Vingaardsstræde fra min. Holmens- til Admiralgade. -

Kirkegade kaldtes en Tid under Chr. IV det yderste Stykke af Fredericiagade mod Røjmsgade, Jords det gik i Retning efter Seb. Anna Rotunda. - (Se denne.)

"Kirken udenfor Vårreport" indvies 1628 paa "den nye Kirkegaard". (Se denne.) - Nedbrændt 1658.

Kirkebergsgaarden: - Spadseresti udenfor Valdemars Langs Gravene. - 19de Aarh.

Kjærlighedstien: - Spadseresti langs (indenfor) Søerne. - 19de Aarh.

Kjærlingsbrønden: - Benævnt for Lille Brøndstræde. - 17de Aarh.

Kjærlingsgaarden: - Byg fra Seb. Pedersstræde. - 16de Aarh.

Kjøbenhavn Vaaben: - Søstjernegaard i Løjbrostræde. - Brandt 1795.

Rjødmaugerbodeme (Kastrebodeme) } Ældste Navn paa n. n. Rjød-
Rjødmaugergade. } magsgade. - Synes mere an-
Rjødmaugerstræde. } vendt paa Sagens uordlige del,
 medens "Rjødmauger" (se denne) benyttes om
 den øydelige.

Klokkestræjen: - Et Stykke af Voldgade mell. Nørreport og Regl-
 gaardsstræde. - 16de Aarh.

Klostret kaldes tidlige Universitetets Communike. - Opført i Slutten
 af 16de Aarh.

Klarkebodeme: - Den vestlige Del af n. n. Skindergade. - 19de Aarh.
 (jvfr. "Kraumbodeme".)

Klostermarken: - Et Terrain v. "Bladene" paa Christianshavn. -
 (Se disse). - Tidlige Navn havde en Del af "Raad-
 mandsmarken" (se denne) mell. Jagtvej og Lygten.
 Midt. af 19de Aarh.

Kuabrostræde først for Branden 1728 som "Lille Kuabrostræde" fra
 Branden til Compagnistræde og derfra som "Store Ku"
 videre til Brolagstræde. - Først ved Ejendomsforælsen
 fik det sin n. n. Lyng.

55.

Kuagerøgade: - Benævnelser fra Kuastrode fra Compagni-
til Brolagsgade. - 16de Aarh.

Kuagering: - Eertjivnggaard fra Vesterbrogade. - 18de Aarh.

Kuapsted Gaard: Eertjivnggaard fra Klalun Kornet (Raadhuspl.) 19de Aarh.

Knippenstein var indtil 1630 Poldsted ved Knippelsbro fra Christi-
anshavnsiden. - En Tid behøvedes det af Nilsyusha-
mænd ved Broen, Raadmand Klaus Knip, efter hvem
Vagle nuv. den har faaet Navn. - H. K. var Raadmand
1641-47.

Kobkegade har vort Navn til fortjellige Tider fraen Jostij. Ulykter
af den Del af min. Valkendorffsgade, der begrænses til-
lyggindes Kirkeplads. - Oprindeligt synes den at have fort
fra min. Amagerbro ind til Enalvødrøkløkke, men allerede
i 1593 lirkedes den i den Ende, der nuv. med dette. -
den kaldes da "den billige Madkornet" efter en del deboendes
Høvske. - En Tid for Bænden 1728 var den lirket
ind med Amagerbro, og bygge Tid efter Bænden til
den at strække sig fra min. Niels Klemmingensgaard
til en et Ulykter den bag Kirken. - I Midt. af 19de Aarh.
kavde den fra den udmærkede lirk det fortjævende Sær-
lykter min. Udrøkning og Plads. -

56. Kokkegade (i Nyboder.) :- Nuv. Broviciagade fra Røjmgade til Negligade. (Se Danm.) - Midt. af 19de Aarh.

Kongens Bastion er den vestlige i Castell.

Kongens Boder kaldes en Kvarter, der blev Oprindelsen t. nuv. Lille Kongensgade ^{16^{de} Aarh.}

Kongens Bryggeri (Chr. IV's) - laa ydret mod Strandene fra Slotstræden af Brovikerholms Canal. - Brændt 1767. - Navnet er bevaret i den nuv. Brygging: "Gamle Bryggeri".

"Kongens de lange Boder kaldes den første Bryggeri af Lille Kongensgade. - De afgav Embedsboliger for en Del af Bremerholms Park. - 16de Aarh.

Kongens de nye Boder: - ældre Navn for Nyboder. - 17de Aarh.

Kongens Biskerhus: - En Ejendom med nogle Biskedamme ved Strandens indløb for Gøttrupport. - Bleo 1679 et Borlystelseskid. - (Se "Biskerhuset"). - 1799 indlemmedes Ejendommen i "Classens Klav".

Kongensgade var i Beg. af 18de Aarh. Navn fra Wildergade, og samme Navn bruges fra samme Tid om Lille Kongensgade.

Kongens Bryggeri laa ved Enden af Strandgade ind mod Vandet.

Bronst 1779. -

57.

Kongens Skolle (Løve Kongens Skolle.) - laa paa Schacks Bastion. -
Nedrevet omkr. 1890. -

Kongens Torv: - Kongens Nytorv - "Kongestorvet". - Slekt. af 17de Aarh.

Kongens Vortshavn laa i 16de Aarh. mell. Admiralgaardne og Holmens Canal.
Admiralgaardne gav Admiralgade Navn. (Se "Admiralgaardne".)

Konvents hus: (Domus minimeonia.) - Fattigvæsenets første Kontor, -
laa i Beg. af 17de Aarh. paa Hj. af Lilkehavestræde og Pile-
stræde. - Kjøbmager Kvæks' Hus. Nr. 70. (1762.) num. 95. Nuv. Lilkehave 10.

Kopp Kirkegaarden: (Se "Kirkegaarde".)

Krunden: - Sæstgævegaard paa Christianshavn. - 17de Aarh.

Krunden: - (Se "Krunden".)

Krunden: - Ejend. i Skindergade. - 1722. -

Krigskvæpiskabet: - (Se "den nye kgl. Løvegaard".)

Krunden: ("Krunden") - Et tidligt skulag om "Herten" paa Kongens Ny-

Nov. - Janu. 1749. -

Königslau: - Taarn i Byens gamle Befæstning. - Beg. af 16de Aarh. -
Laa indfor n. V. Kjøgaardsstræde, hvor Resten af det Rige
at være færdig omkring 1870 med Magasin du Nord. - Formues
opført under Kong Klaus. -

Kristinebergs Mølle laa til Midt. af 19de Aarh. ved St. Vibensstræde. -
Efter at man havde genopført den som Dampmølle 1849. -

Kongens Palais: - (Se "Palais i Kalløbodem" og "det kong. Palais i
Kalløbodem".)

Krønttaarnet laa i 17de Aarh. for Ende af Løngangen. (Se den.)
Et andet laa - miljøvis senere - i Rosenkrans' Bastion
og sprang i Luft. 1779. - Et 3. senere kort Aarh. det
genopført omkring fra samme Tid. -

Kraumbodem kaldes i Byens ældre Tid den sydlige Side af n. V.
Skindergades vestlige Del, medens "Klaumbodem" bruges om
den nordlige. - Det sidste Navn gik efterhaanden
over fra det hele Stykke af Gaden. (Jvf. "Klaumbodem".)

Kraumbompagiet: (Se "Porten".)

Kunstkanoniet var med sin Opstilling indstillet paa Globet; - senere i
øverste Etage af det tidligere kgl. Bibliotek, der opførtes i
Stikningen af 17de Aarh. - (Se "det kgl. Bibliotek".)

Kunstmuseet laa i Udsk. af 19de Aarh. i Dr. Børgaards veje Side omkr.
midt mell. Th. Kongens- og Bredgade. - Det var Opindelen
til det nuv. "Nationalmuseum". -

Kvægtorvet: (Se "Prommeraten".)

"Kvægtorvet paa Bremerholmen" opstod under Beliggenheden 1658-59, -
nedlagdes 1668. - det afbrødes dog et Aar, mindre, og udnyttedes 1628-1682.
opførtes K. M. (nu Palæet) i Kvægtorvet p. det nuv. Kgl. Bibliotek.
"Kalden" under Nybørs: - den nuv. Kongens- og Bredgade - (Se under "Kvægtorvet".)

Købmændegade: - Nuv. "Kimmelstræde" - Omkr. 1600. - (Jouf. "Nykøbmændegade")

Køge Kirke: - Bæm i Byens gamle Befæstning omkr. hvor nuv.
Faktor ligger. - Formentlig opført under Kong Klaus. -

Køge Kro: - Værtshus paa G. af Mikkelbryggergade og Lille Tel. Ele-
mentsstræde. - Byg. af 18de Aarh.

Køkkentårnet: - Longplads v. Kallebodene omkr. hvor nuv. Langbro
hviler Island Brygge. - 1726. - Ogsaa kaldet "Kjøkkentårn".
Brygge Navnet bibeholdtes længe senere. - I Udsk. af 19^{de}
Aarh. var Tårnet almindeligt som Pladsplads.

60 Laboratoriet (Laud- og Løstakus) laa i Midt. af 19de Aarh. bag Christianstirkens paa Christianshavn. - Pladsen har endnu Nilsens hevedt Navn. - Skundom kaldt "Laudlaboratoriet", hvilket Benavneelse Nilsens ogsaa har været brugt om et Kædetværk paa Christiansholm. -

Ladbro: - Lidsbro i Byens ældre Tid indfor Compagni- og Magerstr. -

Ladbrostræde ("Ladbrostræde"): - Nuv. Compagni- og Ladbrostr. - Byens ældre Tid. -

Ladegaarden: - Byens ældre Ladegaard laa i "Nyby", en Pors indskilt fra nuv. Frederiksberg. - (Se ivoirigt "den nye kyl. Ladegaard.")

Ladegaardsaen dannede Forbindelsen mell. Søndmøseøen ("Ladegaardsøen") og Sørummen om Chr. IV's Ladegaard samt Pøblingersøen. - Ved Gylkebro optog den Afløb fra Emdrup Sø. - Resten af den ses endnu. -

Ladegaardsvigen: - ("Pøblingedammen") Vigen, der stikke Tel. Jørgens- fra Pøblingersø. - 17de Aarh. - I Midt. af 19de Aarh. ses den fort. at i en Vej, der indad fulgte Aen til Parcelvigen og indad førte til en Overgang over Volden midt mell. Pølgaastræde og nuv. Lydenbovriggade. - Over Sørum kom man ad Pølgaastræden. - (Se deum.)

Lampenij: - Nuv. Glowitynij. - 19de årh.

Landsartacademiet indrettet 1714 paa Nytorv, hvor nu Raad og Landhøi sk. - Flyttet 1720 til "Operahuset", - den senere "Friedrichs gades Casse". - 1728 flyttet sammen med "Landsartacademiet". - (Se orte). - Landsartacad. ophævet 1861.

Landgraven: - (Se under "Christens kirkegaard".)

Langebros: - Nuv. "Dronning Louises Bro". - 1570.

Langebros brugtes endnu i Slutn. af 17de årh. som Navn paa Knippelsbro. -

Langebros (den nye) gik indtil Beg. af 20de årh. i Portakket af Vestvoldsgade. - Anlægt 1686. - Den nuværende aabned 1903.

Langebrogade: - Nuv. Brogade. - 17de årh.

Lange Pøiknis: - (Se under "Lange Pøiknis".)

Langevadsdam: - Landhøi sk. - 17de årh.

Lars Bjørnsens Stræde gik i 15de årh. kun fra Vestergade til

Hindestrade, - altsaa navnet til det gamle "Hans Lars-
Ljomsstrade", hvilken sidste Benævnelser ligesom "Lille
Larskj." om Fortællelsen benyttes endnu i 19de Aarh.

Lars Gundersstrade } Navnet "Lepkensstrade", som stammer fra By-
Lars Hindestrade } ens ældre Tid, blev i 1440 forandret til
de her navne af Ubestændighedshensyn, men det gam-
le Navn har som bekendt holdt sig.

Larsudalstrade (i Nyboder): - Nuv. Klostergade fra Udel- til Rjengade.
17de Aarh.

Lars Thomesens Gang: - (Se "Larses Svordfjers Gang.")

"Larskædet fra Godruffgaard" indrettede under Pesten 1711. -

Lipskiser Mene: - Ejendomme i Svømmegade. - 1719. - En anden med
sammen Navn ligger fra Alfvelts Plads. -

Leopardgangen: - En ganske kort Række Nyboderstræde i Fortæl-
telser af den tid med Byens mindste Tid af Elefant-
gade. - Midt af 19de Aarh. - "Gangen" findes endnu, -
altsaa ligger fra St. Kongens- til Rjengade. - (Sulgn.
"Elefantgade.")

63.

Lille Amagergade: - Nuv. Amagergades Erhvervsgade fra Borngade mod Syd. - Midt. af 19de Aarh.

Lille Blegdamsvej ligger fra Nørrebro i Byg. af 19de Aarh.

Lille Brøndstræde førte fra Landemærket til Store Brøndstræde mellem og parallel med Gøtters- og Vagnmagergade. - Oprindeligt havde det før vidt til Mønstergade, hvad der endnu i dets sidste Ende har sig spor i Store Brøndstrædes ligefør liggende Kløverstræde. - Nedbrud omkring 1911. - (Se "Byg Valdem".)

Lille Rioldstræde: Nuv. Rioldstræde fra Skindergade til Krystalgade. - Midt af 19de Aarh.

Lille Rørgade førte fra Lille Kirkestræde mod Strandens, indmundende i nuv. Fortænderstræde, i hvis Kløverstræde det endnu spores. - Forvandt med Brænden 1795.

Lille Svømmegade: - Nuv. Ny Skolegade. - Anlagt 1850. - Ombygget i 1ste Halvdel af 19de Aarh. - Bygges Navn er henført til "Kjvindene" i 18de Aarhundredets Bygninger. -

Lille Helligertstræde. } - Nuv. Niels Henningsensgade fra Skov-
Lille Helligertstræde. } gadevejen til nuv. Walkunderhoffsgade. -
Midt. af 19de Aarh. -

64. Lille Helligesthus: - Den østlige Del af Helligaandstuen. - (Se oven.)
Navn: Byg. af 17de Aarh.

(Det) Lille Kjøbenhavn: - (Se "de smaa Stue".)

Lille Knabrostræde: - Nuv. Knabrostræde fra Compagnistræde til Ca.
Maler. - 18de Aarh.

Lille Kongensgade: - Nuv. Wildbergsgade fra Torngade mod Syd. -
Midt af 19de Aarh.

Lille Kongens Mølle ligger paa Gårdsveed. - Brandt 1842 og ikke
genopført. - Et Kort borte. fra navnet Sid vi ser med
Ronnebrand's "Bastion foruden "Drainingen" 2 mindre
Møller. - Muligelig var det en af disse. -

Lille Mølle paa Christianshavns Væd ved Amagerport navnes
1840.

Lille norske Løve: - Gæstgivergaard paa Halmstrømt (Raadhøjspladsen)
18de Aarh.

Lille Pilestræde: Nuv. Antonigade. - Byens ældste Side. -

Lille Ravneshøj: Bevoksning ved Foden af Gravhøjen paa Herist. -

65.

Rindsgaard. - 18de Aarh.

Lille Rindsgaard: - Ciel de Rue mod Nord fra nuv. Rindsgaard. - 20de Aarh.
I Beg. af 18de Aarh. dets Navn brugtes ogsaa som navn
af Lillige om nuv. Svartegade.

Lille Tel. Clemensstræde gik fra Vesterind til Vesterindstræde
(Vesterindstræde), hvor det gik over i Mikkelbryggergade. -
Det forsvandt med Branden 1728, der indtrådte i dets Lige-
retning mod Vesterind, - nuv. Hotel "Bristol". -

Lille Skidestræde: - Nuv. Rindsgaard fra Rindsgaard til Rindstræde.
(Se "Skidestræde".)

Lille Tel: - Søstergaard i Rindstræde. - 18de Aarh.

Lille Tophingade gik i Midt. af 19de Aarh. fra Omgade n. V. til nuv.
Widergade i Fortællingen af nuv. Tophingade. (Dav. "Store
Tophingade".)

Lille Trammølle: - (Se "Tologadens Mølle".)

Lille Torngade: - Trækningen af Torngade indover Christianshavns
Canal. - Midt. af 19de Aarh.

66 Lille Vartov: - Pattigokloster i Beg. af 18de Aarh. - Huset er
Nielsen eller Bonin, der bygge omkaldt den, angiver
den Beliggenhed. -

Lille Munkstien: - Bevaringssted fra 4de af fast- og Grundloven. - Mønter i Beg. af 20de Aarh.

Lille Vognmandsgade } - Benævnt for "Store Brøndstads". - 16de Aarh.
Lille Vognmandsgade }

Linden: - (Se "Kandestovgaard")

Lorentzengade: - Den tidligere "Rindvinggade" kaldes fra 1853 en
Kort Tid kaldes. -

Lucie Mølle } laa i Eydensløvs Bælt. - Brændt 1778. -
(populært) Luces Mølle } Genopført. - Forvandt, da den voldatværet
sløjfede omkring 1890. -

Luces Hæl: - Torvplads med Soldbodvej. - 18de Aarh.

Lucekorvet: - Pladsen med Bræ Kirke mod Nørregade. - 16de Aarh. -
Navnet overføres i en lang Tid fra "Vandkunst".

Lyske Gærborg: - (Se "det lyske H.")

Lyskevej kaldes til Slutn. af 19de Aarh. Stykket af Nørregade
fra Rinddelen til "Lyske", et Brækersted beliggende,

hvor Lørdagsgaardens "Biflod", "Lygstraen", skæve Gaden. -

(Den Kongelige) Lysthave: - Amalienborg Have. - (Se den.) Samme navn er omdøbt om "Vingården". - (Se den.)

Lukkerbidsten: - (Se "Hove Lukkerbidsten".)

Lørdagsgaarden: - En Række Lørdagsgaarde fra Helliggeistes Kirkegaard langs med Nils Henningsvej. - Midt. af 19de Aarh.

Lørdagsgaarden: - (Kortbryd. 3. III.) Se "Lørdagsgaarden".

Lørdagsgaarden: - En Gaard fra Slotsholmen over til Byen, endende ved Vandmøllestrædet (Se den.) - Skuldet 1607. - Omdøbt 1628.

Lørdagsgaarden: - Ringangene om Christiansborg Slots Ridebane. -

Lørdagsgaarden: - En Ringgang; den gamle Befæstnings Vold med Landmarken. - 16de Aarh. - (Jørg: "Det lille Stræde, som løber til Lørdagsgaarden".)

Lørdagsgaarden forbandt i Midt. af 19de Aarh. den "Lørdagsgaard" med den endnu eksisterende Ringgaard og gemmenskab allea med Primæroløses Grund. -

Lørdagsgaarden ligger i Christianshavns Vold under det. Ringgaard. -

Lørdagsgaarden: - Nu "Lørdagsgaarden", som efter Lørdagsgaarden Klosters Nedlæggelse

fördes i en net Linie ud til nøv. Rostestrad. -

Madame Babrius' Plads:- En tidligere Benævnelse for en Del af nøv.
Holms Plads. -

Madame Lynes Restauration:- Næv. nøv. "Alleenberg". - Beg. af 19de Aarh.

Madlorul:- (Se "Kokkegade".)

Malers Gang:- Gys fra Vingaardsstræde til Aylensgade. - For-
svandt ved en Eldebrand 1776. -

Marskalsgaarden:- Den nøv. Portgaard fra Rjömagergade. - Indrettet
som Gaard. 1779. -

Marie Kirke:- Brue Kirke. - Byens ældste Tids. -

Marmor kirken:- Nøv. Frederiks kirke. - Grundlagt 1749. -

Marmorpladsen kaldes Pladsen om nøv. Frederiks kirke, medens den
hulde udfyldt. - Pladsen blev da - Midt. af 19de Aarh.
- Næv. Indgang fra Bredgade. -

Matrosboderne:- Nyhader. - 19de Aarh.

69.

Makrosmøllen paa Gæstetro var Mølle for Skyheder. - Virkede en
af de to gamle møller, som forinden "Dræningsmølle"
saa paa "Rosenkrands Bastion". -

Meriansgade: - Forstætte af "Ranselgade" (se denne) til Røjensgade.
Midt af 19de årh. - Nu den østlige del af Lemvigsgade.

Merkur Adams Gade: Beboingsstræde langs Vester Side af univ. Sels.
Gangsgade. - Beg. af 18de årh. - Navn efter Goldsmid
Adams Clausen Døllow. -

Mikkel Wikesgade, der endnu uoplyst er betegnet af univ. Kitchens
Kælder, dannet en Forlængelse af Peter Lørdalstræde.
Navn efter Glædelsmand, Grundejer, Borgmester 1609-24,
Mikkel W. -

Mikkel Wikes Bro opførtes omt. paa Gg. af univ. Tæpo- og Vesterbrogade 1619.

Munigathis Pavillon: - Prætoriested omt. ved univ. Sels. Thomas. - Beg.
af 19de årh.

Motzmanns Plads: - Univ. Christiansholms. - 17de årh. - Navn eft.
Capitain J. S. M. -

Musmøstergangen: - Univ. Søndens Gang. - 17de årh.

70.
Møllebakergade anvenedes i Beg. af 18de Aarh. som Navn paa en
fra nuv. Løngangsstræde som fra Skytte af Vesterbøvd-
gade fra nuv. Ny Kongensgade til Langelandsstræde. - Se Register den
den nuv. Navn af Møllebakergade anføres under Nr. 318. - Smaa 2/13/15. -
Nu Vesterbøvd 107 og Ny Kongensgade 13-17.
Møllergade p. Christianshavn. Navn i Nyvindstegen 1810. ?
Møndebroen: - Børgeløben. - (Se denne.)

Mønterplads "for Børnsønnen: - (Se "Kunatienborg Klave.")

Mønter var for 1575 installeret i Hel. Clara Kloster. (Se dette) - Derpaa
en Tid i nuv. Holmens Kirke. - Fra 1593 paa en i Klosteret
og derefter i en Ejendom i Pilestræde. - En Tid fra Midt
af 17de Aarh. paa Slotet. - Holst i nuv. No. 26 paa Kjøb-
magergade, "David Skolemeesters Gaard". (Se denne) - 1749
flyttedes den til nuv. Sted. - Den nu eksisterende
Bygning opførtes 1873. -

Mønterkademe: (Se "Poul Bechels Bædder.")

Naturhistorisk Museum ligger i Midt af 19de Aarh. ant. midt i
Thorngade, - lige No.

Navigationsstuen opførtes af Chr. IV, vistnok i Klæmmergade. -

(Se stue) Navigationsstue: - (Se "Vedættelæsestuen.")

Nellikugade (i Nyboder) udgik i Midt. af 19de årh. fra Nellikugade
Aved Vest. - Midt mellem denne og Rigenegade gik den
nu til at hedde "Kobstuegade". (Se denne)

Nellikugade.
Nellikugangen.
Nellikugade } Nuv. Nylgade. - Midt. af 19de årh.

Nicolaj Kirkes Amalenskirkstuegade: - (Se "Amalenskirkstuegade".)

Nicolaj Kirkes Danske Skole: - Almue-skole oprettet fra Gæstegade
1706. - Ligger i Admiralgade. -

Niels Jüels Gaard: - Nuv. "Nobels Palais". - Oppført omkr. 1685.

Nissegangen } Ligger fra nuv. G. Strand No. 34 til Laderstræde. -
Nissestræde } Likket efter Branden 1795. - Dr. Nielsen mener, at
"Finch Bæks Bro" har været et andet Navn derfor. -
(Se denne "Anden Klammes Stræde".)

Nordvestvej: - Nuv. Rantzenstuegade. - 19de årh.

Norgesgade: - Nuv. Bredgade. - Anlagt i Slutn. af 17de årh. -

Norske Løve: (Se „den norske Løve“.)

Noah Ark: (Se „Arken“.)

Niunne fise: - Fortskæns lige overfor Holmens Kirke. - 18de Aarh.

Niunne (”Skippstræde”, - ”Storestræde”): - Klædeakker i midt Holmens Canal overfor Holmens Kirke. - Afsat i 17de Aarh. -

Niunne ved Charlottenborg: - Nogle Bygninger fra dettes Grund ind mod Nyhavn. - Nedrevne i Slutn. af 18de Aarh. -

Ny Anæge: (”Ny Hollandskgy.”) - Oprindelse til Frederiksberg. 17de Aarh.

Ny Anægestov: - (”Ristestovet”) - Grevs del af Anægestov med Vinhandelsskæft. - Beg. af 19de Aarh.

Nyboder Stov: - En Uvirkelse af Rigenegade mellem Meisens- og Rindemysgade. 18de Aarh.

Nybro: - Holmens Bælv. - 17de Aarh.

Nybro (”Rode Bælv”): - En Langbro over Canalen fra Nybrogade overbruekt ved Kvæbrotstræde. - Vedhævet 1726. -

Nybrø (”de 6 Løve”): - En Klædeakker mellem Bælv og Rindemysgade, - hvor nu Privatbankens Bygning ligger. - Nedrevne omkr. 1900.

Ny Canal: - Nyhavn. - Paahug. 1671.

(den) nye Bro ved Blaaebaen: - (Se under D.)

(den) nye Kirkegaard: - (Se under D.)

(de) nye Glasbeholder: - (Se under D.)

(den) nye Kongestov: - (Se under D.)

Ny Bedriksstad: - Bedriksstad. - (Se orte.)

Nygade: - Nuv. Lemviggade fra H. Kongens til Borgvgade. - Delvis uan-
nyttet 1852. - (jmf. "Guldstred".)

Ny Graabroedstrade: - Nuværende Graabroedstrade og Løvestrade. (Se
orte). - Anlagt ca. 1530.

Ny Haven var det oprindelige Navn p. "Rajtensbarneet". - Navnet bortfaldt ved Anlæggelsen
af nuv. Nyhavn.

Ny Hollaenderley: - (Se "Ny Amager".)

Nyholmen: - Nathaniel Lixtus. - Anlægt paahug. i 1680'erne.

Ny Kalkbrænderij: - Det øverste Stykke af nuv. Nordre Rindamsgade,
(det nedre var udebygget), fortrak i en Vinkel af nuv. Kalk-

brending. - Midt. af 19de Aarh. -

Ny Njööbenhavn kaldes Pervænet med. Eolbergade og Castell i det 17de Aarh., da Befæstelsen fraanbyggedes. -

Ny Kongensgade var Navn fraan Eolbergade i Slutten af 17de Aarh., da den nyelig var anlagt. - Samme Navn brugtes i Beg. af 18de Aarh. om nuv. St. Kongensgade. -

Ny Kongsinsensgade var, da den anlagedes 1869, projecteret som Fortængen af Kongsinsensgade, men blev som bekendt ikke ført igjennem. -

Nylangen :- Nygade i Nyboder. - (Se denne.)

Ny Mølle :- Voldmølle i 19de Aarh. - Vistnok fraan Klæves Bastion. -

Ny Nørrebro :- Nuv. Kiltorv. - Beg. af 18de Aarh.

Ny Vartov :- (Se "Vartov".)

Ny Gæstegade kaldes i Midt. af 19de Aarh. nuv. St. Kongensgade fra Toldbodvej til Gæstegade. -

Ny Gæstetov findes som Benævnelser fraan nuv. Kongens Nytorv 1665.

Nabdybet: -

Wajssomhed: - Gaard paa Gulebro. - Beg. af 19de Aarh. - Heraf "Wajssomhedvej".

Waglen: - Gartjingsgaard paa Kjøbmandsgaard. - 17de Aarh.

Womme Balleid laa mell. Jagtvej, Wommebrogaard og Womme Allé. - 19de Aarh.

Womme Paradis: - Bærgstet Værkshus i nuv. Frederiksberggaard No. 9-11. - 18de Aarh.

Wommepark: - Den gamle mure at have ligget i Vorheden af Ladegaarden. I den gamle Befæstnings Tid, Beg. af 17de Aarh. laa den for Enden af nuv. Wommegaard. - Den sidste opførtes 1673 indfor nuv. Frederiksberggaard. - Nedruen 1856. - (Kjælmærk 3. XII.)

Womme Leubro: - Oude Wommebrogaard, - eller det aarene Wommegaardes forstaaelse indfor Volden. - Navnet 1697. -

Womme Torv: - Pladsen for Enden af Rioldstræde og Wommegaard ind mod Volden. - 19de Aarh.

Odense: - Gartjingsgaard - ved Strandens? - 17de Aarh.

76. Odéon: - Concertloale i 19de etage. - Nuv. "Frideriksberg Theater".

Okretropen: - Gæstgævergaard i nuv. Gæstgævergade Nr. 56. - 16de etage.

Operahuset: - Nuv. Fridericiagades Carus. - Midlertidig Rigsdagsbygning i 18de og 19de etage. Land- og Lovsædskademi. - Kun Carus. Ikke at forveksle med det lille, op til det gamle "Amaliensborg" (se dette) byggede "Operahus", som 1689 forårsagede Slottets Brand. -

Opfostringshuset opførtes 1755 i Akerstræde o. f. - 1775 flyttedes det til "Christians Plejehus", St. Kongensgade Nr. 108 og 1880 til sit nuv. Sted. - Bygningen fra Christianshavn blev 1777 Fogvarthens. -

Oranierbainen: - Varen fra en Ejendoms i Lille Kongensgade for Mathias Holten's indbringelse Ca 1770. -

Ordinarien: - Gæstgævergaard fra Rådmandsgade. - 17de etage.

van Orkens Plads: - Dysser Plads. -

Pæntemarked: - Liseholmen. (Se dette.)

77

Palais i Kalvebodene: - Nuv. Prindsens Palais. - Byg. af 18de Aarh.

Pantkens Bastion i Christianshavns Vold ligger ved Prinsensgade;
den kængtes af Skydstroen. -

Paradis: - (Se "Vulv" og "Fulv - Paradis".)

Parcelvej: - Nuv. Griftenfeldtsgade. - Skiot. af 19de Aarh.

Paris: - Lærtevejsgaard ved Trinitatis Kirke. - 17de Aarh.

Pebblingbroen: - Nuv. St. Louises Bro. - 17de Aarh.

Pebblingedammen: - (Se "Ladegaardsvej".)

Peder Madsens Gang førte fra Gæstegade til Svovlinggade, hvor nu Ny
Gæstegade findes. - Nedrevet i 1870'erne. - Navn efter
Køkkenet, Bøggens og Køkkenet P. M. - 1615. -

Peder Rolvs Gang udgik fra Vingaardsstræde, men hændene synes
dens Beliggenhed sandsynlig at fastslaa: Dr. Nielsen
angiver den at føre fra Vingaardsstræde Nr. 13-15 til
Holmenegade Nr. 27 og hener, at den nemlig er iden-
tisk med "Klaus Klavensens Bro"; medens Bering -

Litsberg og Roth lader den indgaa fra Vingaardsstræde
 No 10, hvilket faar Beliggenheden til at svare nogen-
 lunde til den, der ellers angives for "Bagerens Gaard" og
 hvilken ogsaa for "Bødkerens Gaard". - "En Gaard" bag Vin-
 gaardsstræde No 10 lader sig endnu spore. - Nagel kunde
 tyde paa, at 2 Gaarde har haft disse Navne. -

Den gamle "Kjøpmands" er vistnok: Fiske Kv. 144 - senere Skat. 205 = Rensvandsgaard
 4. (Hjælms. Brandfors. Protoc.)

Der Krolagers Stræde: - (Se "Reminiscensstræde".)

Perlegaarden: - Lyde i 17de Aarh. - Angives at have ligget paa Græn-
 den til Raadhusstræde No 6 og Børggade No 2 og 4. (De
 sidste No er dog de for Børggades Ombygning i 20de Aarh.
 gældende.) - Forvandt med Branden 1728. - I 1762 indgjordes
 den af Fiske-Kvæde No 15. ^{x)} Nuv. Raadhusstræde 6. Rovers da "Perlegangen".

Perspektivbakken: - Smallebakken. - (Se den.)

Perehirs Gaard: Nuv. Landmandsbank. - Brandt 1795. - Genopf.
 af Klævedorff for Grosser Pierre Perehir. -

Perthuiset. Lue fra 1606-19 i Nuv. Valthuedorffsgades Nordside. - 1619 flyt-
 tes det "indenfor Nørreport" og 1630 varerne ind til Pøblings-
 søen. - Gødelagt under Beliggenheden 1658. - Genopført 1665 med
 Kallebodstræud, hvor det Tildels vilde trænes som Træp-
 arkstall. - Almindeligt senere kaldet "Lange Perthuis". - 1769

x) if. Litsberg ang. Extra-Stat. (Rigsarkivet.) Nye Skat. No: En del af 120.

Raadhusplads til (den ældre) Langelov. - Forvandt med Guld-
skjoldets Skjoldning i 1890'erne.

Pilegaarden: - En Parcel af den i Middelalderen eksisterende "Pile-
gaard" (se denne). - Laa ved nør. Pilestræde, hvis Be-
byggelse formentlig gaar begyndtes i 15de Aarh.

Pilegaardstræde var et ældre Navn for Pilestræde. -

Pilemølle tilhørte Gustav Jean Frelbro (se dette). - 18de Aarh.

Pindsvinngade: - Nør. Del. Pindsgade fra St. Kongens - til Røsgade. -
Omkrydget 1852. -

Pistolhøvet var et ældre Navn for Pistolstræde; - vil noknok dets
indre Del. -

Pjaltensborg: - Pop. Navn paa et Logisthus af lavere Rang p. Kj. af Saksenaa og
Roumborggade. - Seheren har reformert Kirke - Brændt omke. M:st. af 19de Aarh.

(Den) Pleeriske Glænge: - (Se under d.)

PolYTECHNISK Lærekunstskole laa i Midt. af 19de Aarh. i Linderstræde ved
Siden af Pilegaardene. -

Postgaarden opstillet 1766 i Kjøbmagergade Nr. 50.

Povlsstræde var det gamle Navn paa nuv. Antonigade. - En mellemlygende Bid "Antonistræde".

Poul Bechtes Brodeopstillet ca. 1570 i det nu indrevne Møntergade
Kjøbmagerstræde
 Nr. 126. (1762.) Nr. 28 af Mønterstræde Poul B. - Kalder sig "Klamborgerboden". - Lige overfor den gamle van Sochs "Eubus Gjaldbode", hvilken sidde Benævnelser i al den. Brug. - Her var lige Lippelær, - strækkende sig ind til Brovindstræde. - (Sulge: Benævnelser: "Lippelær i Brovindstræde", "Mønterboden", "De Linnæus Stræde", "Gjaldboden".)

Frammandus Lang: - Syd fra "Lille Brømsgade". - 18de Aarh.

Prinds Carls Klænge: - "Blågaard", - som 1729 ejedes af Prinds C. Frederik IV's Broder. -

Prinden: - Guldvingegaard i nuv. Vestergade Nr. 30. - En anden af samme Navn angives at have ligget paa Nørregade. - 18de Aarh.

Prinden af Danmark: - Guldvingegaard paa Guldregade. - 17de Aarh.

82.
Prinden af Oranien: - Gæstgivergaard i Nybode. - 17de Aarh.

Prindens Bastion er den nordlige i Castellat.

Prindens Bro førte i 17de Aarh. over Frederiksholms Canal i Fort-
sættelse af

Prindsensgade, som da var Navn paa nuv. Ny Kongensgade, -
(for øvrigt ogsaa en Tid kaldet "Ny Vestergade". -)
Endnu i Vjvindene fra omkr. 1810 ses: "Nytvingensgade eller Prindsensgade
bag Skottet."

Prindsensgade var det oprindelige Navn paa nuv. Prindsensgade. -
Brugtes endnu i Slut. af 19de Aarh.

Prindsensgade) , der vistnok er identiske, førte en kort Tid i 18^{de}
Prindsensgade) Aarh. over nuv. Frederikskirkens Grund fra G.
Kongens-til Bredgade omkr. i Forts. af nuv. Klindsgade.

Prindsens Bastion er den nordøstlige i Castellat. -

Prindsens Gaard: - (Se "Prins Frederiks Gaard.")

Prindsensstræde: - Nuv. Borgegade. - 17de Aarh.

Prins Frederiks Gaard, - oprindelig kaldet "Prindsens Gaard", - ligger ved
den nuv. Indgang til Frederiksberg Klavn ("Prindsens") 17de Aarh.

Prinds Jørgen: - Læringsgaard paa Fehøgade. - 17de Aarh.

Prinsentårnet. - ("Prinsentårnet") opført langs østre Side af "Føjtnis
barriere" omkr. 1600.

Püchlers Bastion: - (Se "Püchlers B.")

Porten: - Ejendommen n°. 4 i Nybrogade - 18de Aarh. - Ejerskabsendring.

Polsgaard: - Ejer fra n^o. Mikkelbryggergaard n°. 3-5. - Forsvandt
med Branden 1728.

Quintus Bastion er den yderste bag Refshaleøen i Christianshavns
Væd. -

Quitzou's Bastion har officielt Pladsen til Kunstniserne, som
opførtes 1889. -

Raadhuset: - Del 1de laa med. G. Torv og n^o. Skovbrogade. - Menes
at være gaar tilgrunde 1368. -
Del 2de laa paa G. af Nørregade og Lindestræde, hvor
nu Bispegården er. -
Del 3de opført under Christian I, dækkede en Del af
n^o. Nytorv med Bagade mod G. Torv. - Brandt 1728

af 1795. -
 Det nūv. "Raad- og Domhus" forabegyndes 1805.

Raadhús Roldren var Ginstu i 17de Aarh.

Raadhússtræd ("Gamle Raadhússtræd"):- Nūv. Stúdiustræd. - (Se
 undi "Raadhúsi".)

Raadmandsmarkn ligger i Mel. af 19de Aarh. Der findes nell. Jagt-
 brjen, Næstbrogade indaf. Rindelen, Lersøen og Brønd-
 rengsmarkn ("Brøndengen", - se den), der fortæller den
 med Nord. -

"Raadhúsbørn" kaldes i 19de Aarh. i Folkemunde Vestibulen i Raad-
 og Domhuset paa Nytorv. -

Rabarberlandet. } Kvædet om nūv. Rantgængade. - 19de Aarh.
Rabarberkvædet. }

Rabes Have:- Bevordningssted paa Christianshavn ved Langbro. -
 Broggeriet af samme Navn anlægtes 1850. - 1809 angives
 Løst. Cbhous. Nr. Nr. 203.

Rasphuset (og Spindhuset) indrettedes 1709 i en Del af Børnehuset. -

Ratzenborg: - Nuv. "Lommelyst" - Breg. af 19de Aarh. - (Se "Blokhuset".)

Ravensborg: - Træstuested med Have ved nuv. Ravensborgsvej. - Breg. af 19de Aarh.

Ravensborghus: - Ejendom udenfor Pøblingstrøen. - 17de Aarh. - Oprindelsen til "Blaagaard". - (Se dth.)

Ravensborg Skande ligger udenfor Pøblingstrøen umiddelb. ved Søen Killejøre, naar man kommer fra Breg. - 17de Aarh.

Rebinderboden: - Gæstlige del af nuv. Vestergade. - Bregens gamle Stue. -

Regnegade ("den gamle Gade"): - Regnegade. - 17de Aarh.

Regnegade: - (Se "Lille Regnegade".)

Regnfanggade: - Regnegade. - 17de Aarh.

Renskammerbygningen } ligger paa Slotspladsen mellem Kjøbtor og Holmens
Rektori. } Brev. - Vedret, der p. IV opførte Cancelliet ("den røde Bygning")

(Det) Reventlow'ske Hotel: - (Se under D.)

Reveretsgade: - Nuv. Søvej fra Kongens Nytorv til Nelligade. - 19de Aarh.

Revisort: - (Se "Hollæus Revis.")

Revs gættel: - Kongedøbet. - Byens ældste Rids. -

Ridepladen: - Frederiksberg Rinddel. - 18de Aarh.

Ritter Sel. Jürgens: - Gartzingegaard i 17de Aarh.

Rolighed: - (Se under "Kirkegaard.")

Rorbak var afplødt fra Læroin Jorbi El. Vastou (se "Vastou"), som oprindeligt hed "Rorbak Mølle". - 16de Aarh.

Rosen: - Gartzingegaard med Strand i 17de Aarh. - En af Rammes Navne Gættel i n. v. Vestergaard No. 4 i 18de Aarh.

Rosenaam var en Levning af afplødt fra Gravene om Udenvarerne til Christian d. IV's Befæstning. - I 19de Aarh. køb den fra "Ladegaarden" gennem Vadsgaards Gæve, under El. Kongens med n. v. Prinsens Marie Mølle, - Kongens Bagerstræde, forener sig med n. v. Hævergaard med afplødt fra Sel. Jürgens Lø, - gik under Vestergaard, - et Stykke langs n. v. Viktoriagade og derefter ud over Engene til Strandens Lødt indenfor n. v. Vester Gasværk. -

87.

Rosenborg Bastion ligger ved ind for Rosenborg. - Forvandt med Voldskjæ-
lets Løjfning i 1870'erne. - Paa Bastionen staaer Observatoriet. -

Rosenborg Skole ligger i Bastionen af samme Navn.

Rosendal: - En Ejendom hvortil hørte
Rosenengen, - det samme "Rosenvang". - Dets Indskriftning begyndte 1857.

Rosengården strakte sig fra min. Skolegårds laugs Kjøbmagergade op
mod Vovveport. - Den sidste Rest var vistnok del af Ka-
beersaa, Landemøstet, Lille Kjøbmagergade og Sel. Ejendomska-
de begrændede Terrain. - Gaden, der - som nu - har Navnet
"Rosengården", fortsattes i 1730 over min. Kiltorv i Døstergvej,
der som en Ciel de Rue gik ind i det Navnte Areal. -

Rosenkrantz's Bastion ligger ude. overfor min. Gæstgævergades Udminde
ved Gæstevold, - altsaa ved min. Gæstevogade. -

Rosentind: - Polytekniskhed fraa Vandværket. - Skilt. af 19de Aarh.
(Kortb. 1. XVIII.) - 1762 navnes det som den "Gade" fraa "El. Kongenij".^{*)}

Roskildergade; ("Roskildervej"): - El. Kongenij. - (Se den lange "Løbvej")

Runde Kirke: - Primitiv Kirke. - 19de Aarh. - Samme Navn bruges
formentlig tidligere om "Sel. Anna Rotunda". (Se Dame.)

*) i Litterat. i slutten af "Efter- Gæstev." (Rigsarchiv.)

Rygergade menes at være den egentlige Rive for "Rygergade". -
 Anlagt i 17de Aarh.

Rürensens Bastion var den yderste i Vestvold ved Langelvs. -
 Tilføjet omkr. 1890. - Navn gik indkøbt Hov-Ingeniør
 Johan Henrik Ruse (adel-Rürensens) 1661.

Ryvangen:- Terrænet nord for Røstak. - 18de Aarh.

Ravgade fortræktes til Midt. af 19de Aarh. umiddelbart i Ruseingens-
 gade. -

Røde Bro:- (Se "Nybro".)

(Del) røde Klav:- (Se under D.)

Røde Gæst:- Luthersk Kirkegaard paa Vestergade. - 17de Aarh.

Røde Kors:- (Se "Det Jørgyenske Kors".)

Røde port:- Gæstport i dens alder Tid. - (Se under D.)

Røde Pal" navnes i 1840'erne som et Gæst i Klavene, hvor ankom-
 mende Dampskibe skulde stoppe op. - (Villads Ch.)

89.
Rørvi var antagelig en ældre Bebyggelse for Lersøen.

Sælbodden: - Nuv. Nørregade fra Sammeltove til Guldstræde. -
16de Aarh.

Salvigade: - Fortællelse af Enehjørningsgade (se denne) ind til
Rigsgade. - Midt. af 17de Aarh.

Sel. Anna Rør: - Skulegade omkr. indfor nuv. Frederiks Hospital.
16de Aarh.

Sel. Anna Boder } - Nyboder. - Navnet kom dog næppe i Brug,
Sel. Anna Røg } men skal have været et oprindelig officielt.

Sel. Anna Gad: - Nuv. Sel. Anna Plads. - Beg. af 18de Aarh.

Sel. Anna Grav: - Canal et Stykke ind i nuv. Sel. Anna Plads. -
Bilmarkt 1855. - Nuv. Rosenhoff 1857 omtaler, at
Sel. Anna Canal agtes opmædret og inddybet, me-
nes de vistnok Havnen ved Anlægsplassen (Købst-
husstrøen m.v.), der først fra den Tid reguleredes.

Sel. Anna Hospital (Capel) opførtes fra Sel. Anna Plads ved Rødgade
1615. - Senere udlagt og derefter genoprettet i Sel. Sertrind.

90.
Hel. Anne Kirkegaard: - (Se under "Kirkegaard.")

Hel. Anna Rotunda ("den Runde Kirke") påbegyndtes omkr. 1640 omkr. hvor nu Solgades Carrou findes. - Vedrig Julefødt og atke nedrevet 1662. -

Hel. Clare Kloster laa paa Serrainet, der nu begraaves af Pilestrad, Munk- og Svartegade. - Efter Reformationen husede det en "Pild Munk" (se denne) og benyttedes derefter 1575-86 som Kirke for den tyske Menighed. - Det var grundlagt 1497. - Kirken blev nedrevet omkr. 1620. -

Hel. Clare Skande: - Bastion i den gamle Vold, - vistnok med nuv. Kongensindersgade. - 17de Aarh. -

Hel. Clemens Kirke laa i den vestlige Ende af nuv. Frederiksberggade. - Chort skal have ligget udfør No. 27. - Opført formentlig 1256; - nedrevet i Midt. af 16de Aarh. -

Hel. Gertrud Capet opførtes i Slutn. af 15de Aarh. mell. nuv. Røttorv og Stakrova. - Blev senere Liggest. - (Se under Hel. Anne Hospital.)

Hel. Gertrud Skande: - Bastion i den gamle Vold, vistnok paa Høj af nuv. Søthengade og Volden. - 17de Aarh. -

Sel. Jørgensgade :- Nuv. Admiralgade fra Peter - til Lille Kongens-
gade. - 19de Aarh.

Sel. Jørgenshus, - Spidalskuehospitalet, - laa i Byens gamle Peter
indesfor Sel. Jørgens Gade med

Sel. Jørgens Mark. -

Sel. Peters Kirke fik Navnet "Sel. Petri K." i Slutten af 17de Aarh.

Sel. Petri Kirkes Kristents Kirkegaard :- (Se under "Kristents Kirkegaard.")

Sel. Petri Menigheds skole laa paa Nørregade. - 17de Aarh.

Sandgravsvøj laa med Nørre Allé, hvor nogle gamle Sandgrave
fundes indesfor Jægersvej umiddelbart med den gamle
Køjskøberboliger paa Hj. af Dagensvej. -

Straecks Bastion laa ved Vesterport omkr. hvor nu "Dagensvøje-
atlet" findes. - Sløjfet i 1890 som "Straecks Bastion" 1810.

Schmidts Gang :- Går fra nuv. Grøningade N. 6. - 18de Aarh.
Schouwsgade :- Nuv. Vadsof Gade. - 1856.

Sel. Laur. Brocks Værkshus :- (Se Brockens Bod). - Opstod af Pold.
bejnt Jens Laurus Brock 1699.

97^w.
Teilmunt laa i 16de-17de tahr., hvor miv. Kgl. Meats Jvnds. - Under
Beligringen 1658-59 tjente det som Kvarthuis for Breunsholm.
Det angives endelikes at en Rest af det endre spores "bag
Charlottenborg". -

Terridter: - Landbyg, som i Kjobenhavns - alden Tid laa mell. Jyskvej,
Rorsien, Lygtenvej og Strandvejen. - Bejlagtigt angives
den Jvre Tvede at have ligget umiddelbart indenfor Byen
med nav. "Botanisk Have" og "Kunstskole". - Borte
angives Beliggenheden at have vaeret i Nordsiden af "Blaaesgaard",
hvad jo vel vel stemmer med det forst anfoert. -

Tilkehusvej dannet i Midt. af 19de Aarhundrede Portalkilde af "Strand-
prommenaden" (se denne) indtil meget indenfor miv. Fre-
sundgaard. -

Sigvard Becks Boder. } navnes 1620. - (Se "Virreyangen".)
Finnh Becks Boder }

Tilkehusgaard: - miv. Tilkegaard. - 17de tahr.

Galleboder var i Midtaldren en alm. Beliggenhed for primat opret-
tede Fattighedsstiftelser. - (Se "Poul Bechtels Boder" m. fl.)

Gjælland, ("Falund"):- Gartvinggaard i n. V. Vestergade No 2.- 18de Aarh.

"Kandsen ved Løjporten":- Bastion i den gamle Vold omkr. ved n. V. Landemærket.- 17de Aarh.

"Kandsen ved Sct. Anna":- (Se "Bygningen ved Sct. Anne Bro".)

Kanholmen var i Byens gamle Tid den vækligste af Slotsholmens oprindelige 3 Aale.- "Thorvaldsens Skisamling" er bygget derpaa..

Kaspienort: den sydlige Gjornest Bastion i Christianshavns Befæstning.- 17de Aarh.

Kibul:- Gartvinggaard ved Knippelsbro.- 17de Aarh.

Kibul:- Gartvinggaard i n. V. Vestergade No 16.- 18de Aarh. ^{og op i 19de} - En Ejendoms af samme Navn omtales at have ligget i Lærskjærstræde.- "Tjivinnus J. 1821 angiver "Gaarden Kibul, Vestergade 19 (n. V. No 26.)

Kibskirkegaard:- (Se under "Kirkegaard".)

Kildenstræde:- N. V. Krystalgade, der anlagdes i Byg. af 16de Aarh.- Navnet brugtes endnu i Midt. af 19de Aarh.-

Kildentorvet:- Pop. Navn for "Voretorv".-(Se d. l.).

Skindboden ("Skindens Bode"): - Gullig del af nør. Skindergade. -
 ("Indlg. "Eaabodestrade", "Klædeboden" og "Kraumsboden")

Skippesboden opførtes af Chr. IV mell. Admiralgaard og Holmens
 Canal. - Gravde omk. til nør. Holmenyngade - Gårds-
 Beliggenhed. -

Skippesbær: - (Se "Møntene".)

Skoboden: (Se "Tudeboden".)

Skolemærkslangen var et tidligt Navn paa "Hortelangen". (Se Rum)
 & Tøjens omk. 1810 hed: "Kortegade eller Skolemærkslangen". -

"Skive og Rynekollen" opførtes i 16de Aarh. af Magistraten paa
 Hj. af nør. Smagstov og Nils Klummingyngade. -
 Vedlagt 1682.

Skvadreboden kaldes i Byens ældre Tids en Del af Skindergade. -
 (Grup. "Klædeboden".)

Skvadrens Løjshuus var i 1809. Se. Mynt 168. Sene nr.

Skvaldrgaarden) - Nør. Nicolajgade fra Lille Kongensgade til

Skvaldregade) Holmens Canal. - Bldt. af 19de Aarh. - Skvald-
 gaarden kaldes den mest i en tidlig Tid, da den -
 dens Kirkegaard eksisterede. - Nør. Jørk fra nør. Vingards-

Strade (som en Tid kaldes "Wicelajgade") til Canalen. -

Træsmøllen nævnes 1840 liggende paa Nørrebro. -

Fladler-Rektan: en Del af Kongensgade p. Christianshavn. 1771. (Ejendommen.)

(De nye) Slagtergade: - (Se under S.)

Slagterboden: - I 17de Aarh. laa 2 i Klosterstrade, 13 paa Hj. af Klosterstrade og Lindengade. -

Slagtergangen ("Slagtergangen"):- Terraint. mell. Træsmøllen og Landem. - Nævnes som Rektan 1792. - (Se tillige "Lindengaden")

Slavekirkegården: - (Se under "Kirkegårde.")

Slavekirken kaldes i Røttensminde den Pavillon paa Sannetsholm, som 1861 kjøbtes til Lænderforsamlingsbygning, og som havde været anvendt til Løstortearchiv. - Bemærkeligt, der sættes i Brev. med de paa Bremerholme arbejdsende Slaver, men dog ikke at have nogen hi-storisk Betydning. - Bygningen laa paa Hj. af miv. Holmens Canal (N° 9) og Kølbergsgade. - Nævnes i Reg. af 20de Aarh.

Slippen: - Grænden af Landemarket. - Midt. af 19de Aarh.

Slotsgaard: - Nuv. Frederikholms Canal. - Indstikket i Sten. af 17de Aarh.; men i Beg. ikke synderlig bebygget.

Slotskirken i Frederikshavn: - Castellets Kirke. - Indviel 1704. - En mindre Kirke var ved Castellets Opførelse (1661) indviet i "skibskirke".

Slotsvagten (Corps de garde): - En lille Bygning nord for Højbro. - 17de Aarh.

Slotets Materialgaard blev en Tid paa Høj. af Byens og Slotshøjgaard; - senere - i Chr. V's Tid - ved Højshøjgaard.

Sluttegade (Sluttegade): - Den nuv. Gennemgang mellem Raad- og Domtuen og Amtehuset. - 18de Aarh. - Tidligere kaldet "Grundgade" efter Byens Grund.

Sluttriel: - Sædvangstet i Herkumøllestræde. - 19de Aarh.

Smallebakken ("Perspektivbakken"): - Udviingsbakken ved Frederiksborg Slots østlige Høj. - Midt. af 19de Aarh.

Smedebakken ("Bakken"): - Kasserimod fra Frederiksborg til Vester-gade. - Midt. af 19de Aarh. - Et ældre Navn var "Kasthøvedgade". - Tidligere 1810 omtales "Smedebakken" eller ny "Kasserimod".

Smedens Boder kaldes i Byens ældre Tid nuv. Vester-gades øst-

97.

lige del, - vel sagtens i Forb. med den fornuftige "Lunde-
bakke". -

Smørumborg: - Ejend. fra Lundevejstræde. - Forvandt med Branden
1728. - Baggaarden til Skibbelbryggergade Nr. 4 menes
at have vundet deud til. -

Smørum: - Gaard i Byens ældre Befæstning. - Læg uell. Jæ-
gerst. af "Kringelen" (Se dets.). - Gaarden opført under
Kong Klaus. -

Snarens Gaard: - Nuv. Snaregade Nr. 14. - Navn efter Erland Jønsen
Snare, Raadmand 1485-99.

Solbjerg: - Landsby omkr. hvor nu Frederiksberg er. - Nedlagt omkr.
1620. - En Rest af dens Leetjænder menes endnu at kin-
ne ses i Sammen med nuv. Smallegade. -

Solen: - Bekendt Vortshus fra Holbergs Tid. - Læg fra Smørum-
vejens Højbrostræde. - Mellemvejs identisk med "den for-
gyldne Sol". - 1767 angives "Solen" at være lig. af St. Torgstræde og Strand-
stræde Nr. 81. -

Solitude: - Gaard fra Nørrebro. - Grundten strakte sig udad omkr. fra
nuv. Snippefeldsgade. - "Inoculationsanstalt" 1770-83. -

Loplie Gledvigs Bastion ("Loplie Bastion") i Christianshavns Vold
ligger ved det indre af Korsealøen. -

Store Christians Krog: - Det indre af n. v. Dr. Nygade i 18de Aarh.,
da den - for Krongensmugade anlagdes 1800 - som
en Cne de sac gik fra Skidgade mod Nord; - dog var
det egentlig Navn paa et Trælevsted detseds - om-
kr. hvor nu "Kjædens" Damsalov findes. - ^{I Bjergens} Vej-
sels Benævnelser indtil omkring 1810 som Sædvan: ^{Store Christians-}
Krog 337, n. v. Dr. - og en Gang inden Angivelsen af Dr., men i byge tilfælde
er Benævnelser: Tilføjet n. v. af Dr. Nygade."

Store Damsgaard: - Terrainet, hvor nu Kommunehospitalet ligger. -
Hospitalet aabnedes 1863.

Store Klave: - Sæberystri i n. v. Nybrøge Dr. 22, tidligere bundet ind
til Magstræde. - Ombygget 1845-46. -

Store Gave: - Gavevejgaard ved Strand. - 17de Aarh.

Spindehuset: - (Se "Rasphuset".)

Springgade: - Nordlige Del af n. v. Pilestræde. - Midt. af 19de Aarh.

Kjædens Gærthuis: - (Se "Store Løkketridden".)

Kadaverens Bastion ligger indfor Solhusgade. - Sløjfet i 1870'erne.

Stadt Kamburg: - Nuv. Hotel "Phoenix" - Stuen. af 19de Aarh. -

Stadt Kamburg ("Stadt Kamburg"):- Ejendom i Lille Auguststræde = 18^{de} Aarh.

Stadt Lauenburg: - Hotel i Bredgade nuv. N° 11/13. Byg. af 19de Aarh. (199/200)

Stadt Lübeck: - Gæstgævegaard bag Børsen. - 17de Aarh. - Et andet af
dette Navn skal have ligget paa Gøbmeysgaard. -

Stadt Riga: - Gæstgævegaard paa G. af Vajmags- og Møntergade = 18^{de} Aarh.

Stenbunkens Gaard: - Gæstgævegaard ved Sammelstrand. - 18de Aarh.

Stenbocks Gaard kaldes i 18de Aarh. den gamle Konges Gaard Lejetroplad 21, hvor den gamle danske General Stenbocks Gaard blev opført i 1713-14.

Stenbockene: - En Række Boder, der skilte nuv. Smagerstov fra Hellig-
gejstes Kirkeplads. - Nærmere under Christian VI. - Navnet
bruges ogsaa om selve Torvet foran den. - (Sulgro. "Ny
Smagerstov".)

Stenbro kaldes i 17de Aarh. og tidligere i al Almindelighed brostens Vej:
Se "den lange St.", "den store St." og flere.

Stenen: - Navn paa en Ejendom i Børsengade for Matriculens's An-
bringelse ca. 1770. -

Stenbruggerhuset laa i Midt. af 19de Aarh. umiddelbart indenfor Reblin-
getoven til Venstre. - Bølg for Oprydsmanden ved Løven

og Redningsapparaterne. -

Stenkulgade: - Nuv. Gæstevoldgade fra Løkkhus - til Rigenegade. -
 19de Aarh. - Ogsaa kaldet "Løkkhuslangen" - ^{J. H. S. Lunds} "Nygaard"
 kaldes Løkkhuslangen en Tid. Samlet med "Volden", medens Stenkulgade kaldes "Løkkhus-
 rækken", som fra denne fører til Rigenegade og fortsætter i Tullerupgade. -

Ljørmøllen laa ved Gæstevoldsgade. - Brandt 1842. -

Løkholm: - Bevortningshave ved Lødt, hvor nuv. Kommunehospitalet
 tal findes. - 17de Aarh.

Løkkhuslangen: - (Se "Stenkulgade".)

Løkkhusmøllen laa fra Reichlers Bastion. - Brandt 1783. - Navnet
 atter endnu 1858. - 1762 angives den under Kjøles Kvarter No 442 i "Stenkul-
 Sadr." (se ovenfor.)

Løve sklgade: - Adelgade. - 17de Aarh.

Løve smagergade: - Smagergade fra Nørregade mod Nord. - Aarh. af 19de Aarh.

Løve Blegdams mølle navnes liggende fra Nørrebro 1840. -

Løve Brøndestræde førte fra Løtvedgade til Vognsmagergade ikke langt
 fra nuv. "Løveporten". - Meddeltes omkring 1911. - Navnet -
 som ogsaa "Lille Br" - hidrørte fra en af Røjstov -

^x) i Løtved: Inden af "Løtvedstræde". (Røjstovarkivet)

Mester Christoffer Walthendorff skænket, nuv. Provind med
den aldre Befæstnings Grænvold. -

Store Rindstræde: - Nuv. Rindstræde fra Nærvold til Krystalgade. - Midt. af 19de Aarh.

Store Røgestræde: - (Se Røgebrostræde.)

Store Helliggeiststræde: - Nuv. Walthendorffsgade fra Rybmagergade til
Niels Klemmingensgade. - 19de Aarh.

Store Knabrostræde: - Nuv. Knabrostræde fra Brolagge - til Campagnistræde.
18de Aarh.

Store Kongensgade: - Nuv. Wildersgade fra Torvegade mod Nord. - Midt. af 19de Aarh.

Store Kongensmølle: - (Se "Kongens Mølle".)

Store Lashjørnestræde: - Nuv. Lashjørnestræde fra Vestergade til Lunde-
stræde. - Midt. af 19de Aarh.

Store Løkkelidsken: - ("Løkkelidsken" - "Ladens Gæstehus"): - Løkkelidsken
fra smagerens Mølle. Gæstegade og Kirkestræde. - Brand
1795.

Store Ravnshøj: - Ravnshøj. - (Se disse.)

Store Sct. Clemensstræde gik fra El. Torv - lidt nordligere end nuv. Frederiksberggade - parallel med Vestergade til Kassestræde. Forvandt med Branden 1728. -

Store Skindstræde: - Kryptalgade fra Biolstræde til Nørregade. - (Se Skindstræde.)

Store Sophiegade: - Nuv. Sophiegade. - I 19de Aarh. fortsattes den i "Lille Sophiegade", der førte fra Ouregade n. V. til Wildersgade. -

Store Nørregade: - Nuv. Nørregade udenfor Christianshavns Canal. - Skilt af 19de Aarh.

Storken: - Ejendom i Lille Børgestrand. - 18de Aarh.

Strandbadstuestræde: - Nuv. Badstuestræde. - 15de Aarh.

Strandpromenaden: - Vej mellem Clarrus Klave og Strand i Rådning husestue som nuv. Strandboulevard. - 19de Aarh.

Straskøj: - Ejendom i Laxegade. - 18de Aarh.

"Stræde bag Cantors Port, der strækker sig fra Nørregade til Rindmannsgade": - Nuv. Krystalgade. - 1828.

"Stræde bag Klare Møntemur": - Nuv. Svovlegade. - (Se "Sel. Clare Kloster")

"Stræde bag Sagens Gaard": - (Se "Stræde bag Cantors Port" - "og" "Sjængården")

"Stræde, der løber i Vester fra Ladens Kjøbhus": - Nuv. Svovlegade. - Byens ældste Tid.

"Stræde, som løber af Nørregade og hart kaldet Bispeens Gaard af Taland": - Byr over nuv. Universitets Grund. - Byens ældste Tid. - (Se "Byens Rind".)

"Stræde, som løber fra Nørregade og ind til Sel. Estrøds Kirke": - Nuv. "Røringaarden". - Byens ældste Tid. -

"Stræde, som løber fra Sel. Nicolaj Kirkegaard": - Nuv. Ynggaardsstræde. - Reformationstiden. -

"Stræde, som løber ind til Sel. Estrød": - Nuv. Sel. Estrødsstræde. - 16de Aarh.

"Stræde, som løber ind til Røringaarden": - Nuv. Lille Kjøbmagergade. - Byens ældste Tid. -

"Strædt, som løber ned Nør fra Allé van Sochs Brode": - Spring-
gade. - 16de Aarh.

"Strædt, som løber til Klare": - Klareboden. - (Se Sel. Clare Kloster.)

"Strædt, som løber til Thadus Stolregaard": - Nuv. Pilestræde. -
(Se "Pilegaarden")

"Strædt, som man gaar til Røringaarden": - Nuv. "Røringaarden". -
16de Aarh. -

Tudevangen ("Tudevangt"): - Et Sted langs Sydiden af
Andriksberg Allé. - 18de Aarh. - Cf. Pönnin. Byens
Navne. "Højvangen" (se dette) ogsaa at have
værel anvendt herpaa. -

Højgade
Højstræde
Højstræde } (Se "Nimuren"). - Den gamle Side som er vel
nok "Højgade" i Lighed med de omkringliggende
Sædes Distrikterne. - Navnet "Højstræde" brugtes
endnu i Midt. af 19de Aarh.

Tudeboden. ("Toboden"): - Nuv. Skovbøge samt Vimmels-
kaflets vestlige Del. - Byens gamle Side. -

Tudevraa ("Turaa"): - Ujævnt af nuv. Vimmelskaflet og Skovbøge.

Gyostjernen: - Bevilling i nør. Landmættel No. 7. - 1728.

Tranapotheket laa i 17de Aarh. i Højbrostræde. -

Tranemøllen ved Strandvejen brændt 1774.

Trindgaard: - (Se "Luthergaard.")

Trindsens Byg: - Byg i Kallebostrand, hvor nu Vestre Søværn
finnes. - Aarh. af 19de Aarh.

Lo'cadetacademiet ("Den store Navigationskole") indviets paa
Brennstolen 1701. - Flyttet sammen med Landcart -
academiet, da byge 1728 installerts i "Operahuset". -
(Se dette). - 1788-1827 i "Det Brockdorffske Palais". (Se dette)
1827-65 i Rindgaard No. 68-70. - Bygget paa Christiansholmen,
indtil det ophævedes 1869. -

Lo'etatsens Drengeskole laa i Midt. af 19de Aarh. i det yderste Nyboder,
omkr. hvor nu "Christian 5. IV" staa.

Lo'etatsens Hospital aflykkes 1806 i Nyboder. - Nu Fredericiagade. -
Nedrevet 1905. - Nu: Ny Kongensgade Fortællers

gjemmen detts Grund. -

Sokvarttuend: - (Se „Opfostringstuend“.)

Solvagades Mølle („Lille Svannmølle“) laa paa Ginkgoens Bastion,
som sløjfedes i 1870'erne. .

Soudergade: - Nuv. Rømergade. - 16de Aarh.

Soudervoldstræde: - Nuv. Vestervoldgade fra Bastion til (den ældre)
„Sundervoldstræde“
Langelv. - Beg. af 18de Aarh. - I 1762 Vester Kvarter 47-52.
Sunde Aar. Nr. 72-75. Strædeingenævnet Søndervoldstræde.

Reglgaardstrøen færd i 19de Aarh. over Voldgravens Udfør Reglgaard-
stræde. - (Se tillige „Ladegaardsvæjen“.)

Reglgaardsvæjen: - Væge færd langs Pøblingersøens Nordvestsids.
17de Aarh.

Thalia: - Cafi skantant paa Hj. af Gæstgæde og Christen Bernikow-
stræde. - 1870.

Theateret i Lille Grønnegade laa mell. nuv. Eolthegade og Ny
Adelgade. - Opført 1721.

Thors Hal: - Gælle paa Vesterbro. - 19de Aarh. - Det senere „Bigaro.“

*) if. Lisebau ang. Ekstra-Hal (Ripsarkivet.)

107
Pimianngard: - Fortællelse af Haregard ind til Rigenngard. - Mødt.
af 19de årh. -

Poldbodders: - Restauration fraa Kgl. af Skualde- og Poldbodgard. - Breg
af 19de årh.

Poldboden: - Den alre kendte leu med Holimus Bø.

Tre Hjorte: - Gæstgivergaard fraa Kystengard. - 18de årh. - Løse nr. 12. -

Tre Hjorte: - Gæstgiversted fraa Kgl. af Fæimagsvej og miv. Gøthersgard. -
Breg. af 19de årh. - Gæstgiveren den Sang med til Nørrebro

Tre Krone: - Gæstgivergaard fraa Kystengard. - 17de årh. -

Tre Krone: - Gæstgivergaard i Nørrebro. - 19de årh. -

Tre Rose: - Gæstgivergaard i miv. Lørdagsstræde nr. 18. - 18de årh.

Tre Rude: - Gæstgivergaard i miv. Nørregade nr. 43. - 18de årh.

Trinitatis Skole: - Almue-skole i Landemærket. - 18de årh.

Præmmeralen oprettes 1671 fraa Kgl. af miv. Kystengard og El.
Kongvej. - Skolebørn arbejdes med Præmmeralen. -
Nedlagt 1879. -

Bronsebergsgangen: - Nuv. Niels Henningsensgade fra Læstovbroen over til Skindergade. - Udlagt eft. 1728. - Misd. af 19de Aarh.

Bronsebergsgangen: - Syd mellem nogle Huse fra Slotsholmen ved nuv. Frederiksholms Canal. - Byg. af 18de Aarh.

Bronsebergsgangen: - (Se „Jochims Bronsebergs Gang.“)

Rygtstuen laa 1600 i Søstergade. - Lidt senere i forskjellige af Helligaandstuen's Bygninger. (Se derh.) Udlagt 1650.

Rygtstueporten var oprindelig en Lundenkorsel i en Bygning, der laa herover over mellemste Del af nuv. Niels Henningsensgade. - Efter at den var udlagt ved Branden 1728, overførtes Navnet paa det derved fremkomne Læderstykke og brugtes endnu i Misd. af 19de Aarh.

Rullegade dannede Portstøtten af „Elephantgade.“ (se denne) til Ritzengade. - Misd. af 19de Aarh.

Rullehøj: - Galley Bakke. - 17de Aarh.
Rullehøj indstøvedes til nuv. „Rønnestige“. - Ca 1860.

Rørgaden: - Nuv. Dominikus Rørgade. - Byg. af 18de Aarh.

109.
Indrestræde: - Nuv. Kjørgade og Graabrostræde. - Byg. af 18de Aarh.

Indrestræde, som løb af Allgaden og ind i Nør med til Byens Plank: - Teglgadestræde. - Byens ældste Bro. - Med "Allgaden" maas der menes Værbgade. -

Indrestræde, som løb af Tel. Pedersstræde og ind til Nils Skivers Klave: - Nuv. Lærkestræde. - Byens ældste Bro. -

Dydekæmningegade: - Nuv. Vimmelskæftel. - 15de Aarh.

Dyremarked: - Stykket af Skolegade med Prinsensgade. - Byg. af 18de Aarh.

Døjtnerskasinet: - ("Døjtnerskaanen") anlagdes af Christian I. IV anledes, at den - med Indløb fra Klavum - begrænsedes mod Ost, Nord og Vest af henholdsvis "Proviantgaarden", - "Det (ældre) kgl. Bibliotek" og "Lange Døjtners". - Nuv. Kgl. Bibliotek ligger omt. hvor over den. - Baseret Richardsen 1867-68. -

Døjtners: - (Se "Lange Døjtners".)

Ud mod Volden: - Christianshavns Voldgade. - Byg. af 19de Aarh.

Ulferts Plads: - Nuv. Graabrostræde, hvor Cosper U's Gaard blev nedrevet 1664. - Skanseløst blev gjenrejs 1841. -

110
Allegade lød i Beg. af 18de årh. den nuv. smalle del af Holmens-
gade. - Oprindelig var vistnok hele Sæde dette Navn.

Ulriks Bastion: - (Se "Gulds Bastion".)

Ulriks Bastion i Christianshavns Vold ligger udenfor Artillericasernen.

Ullvegade: - Nuv. Olufskirkevej fra Kongegade til dav. Mølgade.
(Julgen. "Elephantgade"). - Midt. af 19de årh. -

Universitetet var oprindelig i "Capitlens Skole", - dengang i en del af
det "2de Rådhus (se dette). - 1539 flyttedes det til
Hjørnet af Kongegade og Røde Plads. - Forlænges ved Brand
den 1728 og senere delvis ved Bombardementet 1807. -
Nuv. Glendbygning indvied 1836. -

Universitetets botaniske Have: - (Se "Botanisk Have".)

Vaisenthusapoteket oprettedes i Vaisenthusets Ejendom fra Nytorv 1734.

Vaisenthuset oprettedes fra Christianshavn 1711. - Flyttedes til Nytorv,
- hvor nu Råd- og Rådhuset er - 1727. - Brandt 1728 og
1795. - 1806-75 fra Rjövimagsgade Nr. 44. -

Valkalla: - Polyteknisk fra Vesterbv. - 19de årh. - Nuv. "Osborne". -

111

Vandkunsten indrettes til Biskopene 1683. - (jvfr. "Lisebovet".)

Vandmøllen, som ofte nævnes i Byens Historie, laa ved nør.
Gaarvæge, hvor Kystlinien tidligere skær ind. -

Vandmøllestræde: - Sydlig Del af nør. Gaarvæge fra Vandkunsten.
Navnet holdt sig endnu op i 19de Aarh.

Vandmøllehaaret var et Led i Byens ældre Befæstning. - 16de Aarh.
Menes at have ligget ved nør. Vandkunsten. - Skud-
skod angives Beliggenheden at have været ved nør.
Vartov, hvad vistnok er mere tvivlsomt. - Bering
Liseboet angiver Beliggenheden at have været nør. Vandkunsten
No. 1, (hvor "Løngangen" endte.)

Vapen van Hamburg: - Søstjernegaard (fra Christianshavn?). - 17de Aarh. -

Vapen van Holland: - Søstjernegaard (fra Christianshavn?). - 17de Aarh. -

Vartovet: - En Tøjle med en Kvindefigur paa Toppen. - Skulptur
fra "Klavringrunder" i Klavringvædet. indfor "Dø-
mesterrummet". - Bjørnt 1798.

Vartov: - ("Samuel Vartov") - Gaard fra Strandvejen, - tidligere "Ros-
bakke Mølle". - Udlagdes 1607 til "Helligaandskirken"
(se orte). - Flyttedes 1630 ind i Værket af nør.
"Triangelen". ("Ny Vartov") - Udlagdes ved Pædagogien

1658-59. - Røsthus til Pilestræde No 32 og desfra 1662
til Rindhuset paa Christianshavn. - 1666 fik det
sine nuv. Ud, hvor det et Par Gange er ombygget. -

"Vartovs og Rindhusets Kirkegaard": - (Se under "Kristenst Kirkegaard.")

"Vartov Skansen laa i Midt. af 17de Aarh. med nuv. "Triangelen". - (Se "Vartov.")

"Vedhaven. (Gloths Brandtsoplag.) laa i 17de Aarh., hvor nuv. Slots-
holmsgade findes. -

"Vejen til Toldboden": - Nuv. Toldbodvej. - Slutn. af 18de Aarh.

"Vejstusset laa i 16de Aarh. paa Hj. af nuv. Nabol's og Svanegade. -
1581 byggedes et nyt Nat. derud, som stod til 1857. -
(Borte fornuert, at det første laa nærmere op mod Højbro.)
Det sidste laa frit i Rindhuset af Nabol's tilige No. og afbrændtes ved
Branden 1728.

"Wellklingen": - Navn paa en Ejendom i Gøttersgade for Matriculens's
Anbringelse Ca 1770. -

"Venskabsstien": -

"Venus Kloimans Glave navnes under Belijningen 1658 at have ligget
uden. hvor nuv. Belindriertitet findes. - Venus Kl.
var en aarst Kjøbmand i Christian IV's Tid. -

113.

Yesterboen Theater laa antkr., hvor nu "Prædikebyen" findes. - Nedrevet
1875. -

Yesterbølle :- Gaudbølle ved Yesterport. - Anlagt 1607. - Nedrevet i
Slutn. af 17de Aarh., da den nye Yesterport opførtes. -

Yester-Paradis :- Berygtet Værksted i 18de Aarh. - Dr. Nielsen angiver
dets Beliggenhed at have været, hvor nu Jernbane-
hotellet findes, - nemlig paa det sydvestlige Hjør. af Yester-
gade og Volden. - Nuv. Høst "Bristol". -

Yesterport laa oprindelig udfor Yestergade. - Qvælagets tilværelse under
Beligræningen 1658-59. - Genopførtes i Slutn. af samme
Aarhundrede udfor nuv. Frederiksberggade. - Nedrevet 1857.

Yesterboen :- Det gamle "Glaumtorvet". - (Se dette.)

Yerminærskolen laa i Slutn. af 19de Aarh. i Tel. Skumagade lige over-
for "Frelvers Kirke". -

Yigandsgade } :- Nuv. Ny Yestergade. - Kjøbmand Yigandt Michael.
Yigandsgade } beboers Gaard laa i 17de Aarh., hvor i 18de Aarh.
nuv. "Prinsens Palais" byggedes. - Gaardnavnet brugtes
endnu i Beg. af 19de Aarh. i ifølge med det nuværende Navn.

Yildmanden :- En Ejendomme paa Hjørnet af Yestergade og Christen

Bemickowstræde, hvor bl.a. Industriforeningen nu sidder
haver Local. - 19de Aarh.

Vichelus Bastion i Christianstans Vold ligger ved det yderste af Skensløben. -

Vilhelm Dyboms Gaard: - (Se "Dyboms Gaard".)

Vincent's (Madam V.): Kendt Restauration i 19de Aarh. - Kongens Nytorv
No 21. -

Windstrup Mølle: - (Se "Amerikamøllen".)

Vingården: - (oprindelig "Fiskergaard"): - Kgl. Lystgaard paa Sørrainet
Syd for nuv. Fiskergade og Gade for Nicolaj Kirke. - Ud-
stykning begyndte og Vingårdsstræde anlagdes i Beg.
af 16de Aarh. - Endnu i Slutn. af 19de Aarh. skal en lille
Rest af Vingården have været bevaret, hvorefter den lille Kongens-
gade No 25.

Vinkanden: - Guldsmiddergaard i nuv. Fiskergade No 20. - 18de Aarh. og op
i 19^{de}

Vismar ("Wismar"): - Ejendommen paa det østlige Hjørne af Gl. Mønt
og Møntergade, som ejedes i 1694 af Peter Berthelsen
Vismar. - Til Ejendommen, der findes nuv. "Gade
Vismar" og rimeligvis var Guldsmiddergaard, hørte en
stor Have, og 1711 tilkøbtes det hele til Helligaands-

Kirke til Begravelsesplads. - (Se "Christenstskirkegaard")

Vismars Gang førte tid til "Vismars" Graveplads. - Navnet Vismar synes bevaret for selv Church's Vedkommende helt op i 19de Aarh. -

Vodroffgaard :- Ejendomme paa Gjørnt af nuv. Vodroff og Niels Ebbensmij. - 19de Aarh. - Sammensat paa Grund af i Aarh. 18de Aarh. - Restaurationen

Vodrofflund .-

Vognbadsstuestræde } førte fra El. Torv mellem Vestergade og nuv.
Vognbadsstuestræde } : Brøderbryggergade - i en uregelmæssig Bue
Vognbadsstuestræde } til Lille Tel. Clemensstræde og forkrædes
i Mikkelbryggergade. - Forvandt ved Branden 1728. -
Paa et gammelt Kort ses det stavel: "Vaagen Badstuestræde". -

Vognmandsgade :- Vognmandsgade. - 16de Aarh. -

Vognmandskeberget :- Gæstgivergaard i Springgade. - 17de Aarh.

Vognmandsmarken ligger med Strandvejen om nuv. Ingeniør Caserens 19de Aarh. -

Vor Frøe danske Skole: - Almue-skole oprettet i 18de Aarh. paa
Hjørnet af Thidre- og Peter Kvistfeldtsstræde. -

Vor Frøe Kirkegaard: - Nuv. Bræplads. - Kirkegaarden ødelagtes ved
Bombardementet af Kirkens Brand 1807. - Platsens
Ordning tilendbragtes vistnok først omkring
Midt. af Tærhundredet. -

Vor Frøes latinske Skole: - (Se „Danskolen“.)

Vraaen: - (Se „Tudevraa“.)

Vagters Gang: - Gyde fra Vængegaardstræde til Lille Kongensgade.
Begy. af 18de Aarh.

Vagtvogangen: - En Vej, som 1680 anlægges indenfor Pladens Lige.

Vandansvej fik Navn efter Skapper og Vognmand paa Chr.
J. IV's Tid: Væner Gavn. -

Agurkabastien: -

Agypsen. } :- Forlystelsestabilissement ved nuv. Vesterbrogade
Agypsi Land. } No 21-23. - Loven kaldet „Friedrichs Dal“. - Udg.
lagt 1860. -

117.

Orskedlen:- Kjøkkenskræver. - (Se denne.)

Pelind's Skole laa ved nordlige Ende af Nørrebro Rundel. -
1870.

Forskedgade:- Nuv. Danmarksvej. - 1856.

Forsø Pallis laa mell. Fersø Skole, fast- og Strandvejen. - 19de Aarh.

Forsøgsgade ("Forsøgaard"):- Se "Vingegaarden".

Forsø Paradis:- Bygget Værsthus. - 18de Aarh.

Forsøpark laa oprindelig for Enden af nuv. Forsøgsgade, der dog
neppe strakte sig saa langt som nu. - Flyttedes
langt frem ca 1606. - 1647 flyttedes den til
Enden af Røjenegade og 1682 til et Tid omb.
hvor nu Fiskerivej gaar. - (Jouf. Ny Forsø-
gade.) - Ombygget 1708. - Nedrevet 1858. -

Forsøparkvej = Ny Forsøgsgade. (Pag. 74.)

- Dine Navne er Kun samlede som Hjaalp til Orientering i det tidligere Kjøbenhavn. - Der er derfor ikke tilføjet den betydlig andre historiske Oplysninger end de, der har sigtes nødvendige for dette Formaal. -

Det tilføjede Tidspunct er som Regel det, paa hvilket Navnet sidst er set eller hørt anvendt, men selvfølgelig maa de saadane Tidspuncte i mange Tilfælde blive i høj Grad usvære: - En Bemærkelse som "Hollandsaas" vidis J. Ex. at være brugt skand og skand imellem Kjøb og i 19de Aarh., skjönt den - hvis den overhovedet kan siges bruges at have været officiel - i alle Fald var ophørt dermed omkring 200 Aar tidligere. -

Drykte Ræde:

- H. C. Bering-Liisberg: "Kjøbenhavn i gamle Dage og Livet i Kjøbenhavn" - ¹⁹⁰¹ - ^{Udg.} - ¹⁹⁰¹
- K. Borch-Jensen: "De svandt, de svandt - - -" - ^{Frønsøe Tidst.}
- L. Roth: "Kjøbenhavns historisk-topografisk beskrivelse" - 1873.
- " - : "Falegade før og nu" - 1877.
- Carl Brønne: "Kjøbenhavn" - 1887.
- Dr. Vilhelm Christensen: "Kjøbenhavn i Kristian 8des og Frederik 7des Tid. 1840-1857." - 1912.
- J. Davidsen: "På de gamle Kongens Kjøbenhavn" - 1880.
- Richard L. Grove: "Kjøbenhavns Havn 1858-1908." - 1908.
- P. V. Grove. (Borers "Kremlen"): "Kjøbenhavn og Omegn. Illustr. Rejsehaandbog." - 1870.
- "Kjøbenhavns Gade og Landvaare eft. Branden 1728." - Udgivet af Kjøbenhavns Brandforsikring 1906.
- Vilh. Lorenzen: "Christianshavns borglige Bygningstunet" - 1914.
- Dr. O. Nielsen: "Kjøbenhavns Historie og Beskrivelse" - 1877-92.
- " - : "Kjøbenhavn fra Holbergs Tid" - 1884.
- Cl. Rosenhoff: "Kjøbenhavn. Illustr. Tjivne og Beskrivelse over Byen og Omegnen" 1857.
- J. P. Trap: "Kongeriget Danmark" -

Tilføjelser og Rettelser:

Poldboden ligger i 16de Aarh. paa Slotspladsen udførte Boldhængslet:

Poldbod Vinhus. (Pii Wincks Vinhus) ligger yderst paa Poldbod-
vej N. højre. - Besygtet i Chr. V's Tid. - Nedrevet i
Aarh. af 19de Aarh.

Det røde Havn (Pag. 27.) skal sig ind i nuv. "Lindens Poldbodplads". -
Opfyldt 1782. -